

b 15583375

10
19993

num. 52. cap. 8 num 131

de Salump^a de Jhy de Sal^a de publico

CONCILIUM LIMENSE.

*Celebratum anno. 1583. sub Gregorio XIII.
Sum. Pont. autoritate Sixti Quinti
Pont. Max. approbatum.*

Iussu Catholici Regis Hispaniarum, atq; Indiarum,
Philippi Secundi, editum.

MADRID,

Ex officina Petri Madrigalis Typographi.

Anno Dñi. 1591.

EL REY.

*M*ando, que yo el Rey, Virrey, Presidentes, y Oydores de las mis Audiencias Reales de las Prouincias del Peru, y mis Governadores, y Corregidores de los districtos de las dichas Audiencias, à cada uno en su juridiccion. El Concilio Prouincial que se celebrou en la ciudad de los Reyes de las Prouincias, conforme al decreto del Concilio Tridentino los años passados de mil y quinientos y ochenta y dos, y ochenta y tres, en que se ordenaron diuersos decretos tocantes à la reformation del clero y estado ecclesiastico, y para la doctrina de los Indios, y administraciõ de los Sacramentos en el Arçobispado de la dicha ciudad de los Reyes, y en los sus Obispados sufraganeos, se vio en mi Consejo de las Indias, y por mi orden se lleuo à present ar ante su Santidad, para que lo mandasse ver y aprouar, y auiendo se lleuado à su Santidad, tuuo por bien de dar su aprouacion y confirmacion, mandando que los dichos decretos del dicho Concilio se executasen en la forma, y como entẽdereys por los originales y los treslados que por mi orden se han impresso en

en mi Corte, que todo se ha tornado à ver en el dicho mi Consejo, y sellena à essas Prouincias. Y pues el dicho Concilio y decretos del se hã hecho y ordenado con tãto acuerdo y examen, y su Sãtidad manda q̃ se cumpla y execute: yo os mando à todos y à cada vno de vos, segun dicho es, que para q̃ se haga assi, deys y hagays dar todo el fauor y ayuda q̃ conuenga y sea necessario, y q̃ contra ello ni parte dello, no vays ni passeys en manera alguna. Y encargo al muy Reuerendo in Christo padre Arçobispo de la dicha ciudad de los Reyes, y à los Reuerẽdos in Christo padres Obispos sus sufraganeos, cõprehendidos en el dicho Concilio Prouincial, q̃ de nueno hagã publicar en sus Yglesias cada vno en su districto los decretos del dicho Concilio, y cõplan y hagan cõplir inuiolablemente lo q̃ en ellos esta dispuestõ y ordenado, como en ellos se cõtiene, y su Sãtidad lo ordena y mãda, sin lo alterar ni mudar en cosa alguna. Fecha en S. Lorẽço à. 18. de Setiembre, de mil y quinientos y nouenta y vn años.

Y O E L R E Y.

Por mandado del Rey nuestro seõor.
Iuande Ybarra.

PRIVILEGIO.

ON Felipe por la gracia de Dios, Rey de Castilla, de Leon, de Aragon, de las dos Sicilias, de Jerusalem, de Portugal, de Nauarra, de Granada, de Toledo, de Valencia, de Galizia, de Mallorca, de Seuilla, de Cerdeña, de Cordoua, de Corçega, de Murcia, de Iacn, de los Algarues, de Gibraltar, de las Islas de Canaria, de las Indias Orientales, y Ocidentales, Islas y tierra firme del mar Oceano, Archiduque de Austria, Duque de Borgoña, de Brauãte, y Milan, Conde Abspurg, de Flandes, y de Tirol, y de Barcelona, Seõor de Vizcaya, y de Molina, &c. Por quanto conformando me con lo dispuestõ y ordenado en el santo Concilio de Trento, auiedo yo el año passado de mil y quinientos y ochenta y tres, mandado juntar los Prelados de las prouincias del Piru en la ciudad de los Reyes, cuya Yglesia y Prelado son Metropolitanos de aquellas prouincias, celebraron el Sinodo prouincial donde se determinaron muchas cosas tocantes y pertenecientes al aumento del culto dinino, buen gouierno Espiritual, correccion y perfeccion del estado Ecclesiastico: y auiedo se acudido a su fantidad por parte de los dichos Prelados, y del Clero cõ el dicho Sinodo, tuuo por bien de le aprouar y confirmar, y yo como hijo obediente de la santa Yglesia Catõlica Romana, he mandado à mi Virrey, y Gobernadores de aquellas prouincias, que para el cumplimiento de lo dispuestõ en el dicho Sinodo, den todos el fauor y ayuda que fuere necessaria: y porque para que todas las personas aqui en toca sepan sus obligaciones, y mediante esto se pueda mejor acudir al cumplimiento y execucion de lo dispuestõ en el dicho Sinodo, mi voluntad es, que se imprima, y lleue à aquellas partes. Por la presente doy licencia al Licenciado Bar

TASSA.

O Pedro de Ledesma, que por el *Secretario Iuan de Ledesma* mi padre siruo la *Secretaria del Real Consejo de las Indias*, certifico y doy fee, que auendosi presentado ante los señores del dicho Consejo el Concilio Provincial, que se celebró en la ciudad de los Reyes de las *Provincias del Peru*, el año pasado de mil y quinientos y ochenta y tres, el qual fue visto, examinado y aprouado por autoridad *Apostolica*, y mandado por su Magestad que se guarde, cumpla, y execute en las dichas *Provincias*, le tassaron, y mandaron que se vendiese cada volumen en la ciudad de los Reyes a veynte reales, y de allí arriba hasta la ciudad de la Plata, a veynticinco reales, y en las *Provincias de Chile, Tucuman, Rio de la Plata, Santa Cruz de la Sierra, a veyntisiete reales*, y asimismo mandaron que esta tassa se ponga al principio de cada vno de los dichos volumines, para que se sepa en lo que esta tassado. Y para que dello conste, di esta firmada de mi nombre. En Madrid a cinco de Setiembre, de mil y quinientos y nouenta y vno.

Pedro de
Ledesma.

tolome Menacho Secretario que fue del dicho Sinodo, para que por tiempo de seis años primeros siguientes, el, o quien su poder huuiere pueda hazer imprimir, y vender en estos Reynos, y en las dichas Indias, y embiar a ellas el dicho Sinodo, y no otra persona alguna, so pena de q qualquiera que hiziere lo contrario, y imprimiere, o hiziere imprimir, o embiare el dicho Sinodo a las dichas Indias, o en ellas se vendiere sin licencia del dicho Licenciado Bartolome Menacho, incurra en perdimiento de todos los moldes, y adereços, y cuerpos que imprimiere, o vendiere, y de mil ducados de Castilla, por cada vez que hiziere lo contrario: la tercia parte para mi camara: y la otra para el juez, y denunciador, y la otra para el dicho Licenciado Bartolome Menacho, de lo qual mando dar la presente, en san Lorenzo, a veyntiuno de Agosto de mil y quinientos y nouenta y vn años.

YO EL REY.

Petr. Archiepus. Mexic. El D. Pero Gutierrez Flores. El Licenciado Pedro Diaz de Tudanca. El Licenciado Benito Rodriguez Valtodano. El Licenciado Augustin Alvarez de Toledo.

Yo Iuan de Ybarra Secretario del Rey nuestro señor, la fize escriuir por su mandado.

EL

ERRATA.

Fol. 5. pag. 1. lin. 21. *aut committatur, pro, comitatur.*
 Pag. 2. lin. 5. *si mater, pro, nisi mater.*
 Fol. 10. pagin. 2. lin. 2. *Abjz, ob hoc, pro, Atq; ob hoc.*
 Fol. 11. pag. 1. lin. 11. *Ergo vivum, pro, Ergo vnum.*
 Fol. 15. pagin. 2. lin. 16. *Episcopo Curquensf, pro, Episcopo Curquensf.*
 Fol. 22. pagin. 1. lin. 18. *Cum omni veneratione, deest, suscipiantur.*
 Eadem pagina lin. 20. *Canonici statuta, pro, Canonica statuta.*
 Eod. fol. pagin. 2. lin. 7. *Piissimè illius, pro, piissime illius.*
 Eod. fol. & pag. lin. 13. *sed in ea, pro, sed ne ea.*
 Fol. 23. pagin. 2. lin. 17. *Linguam Curquensem, pro, linguã Curquensem.*
 Fol. 28. pagin. 1. lin. 4. *Ceterum id, pro, Et enim id.*
 Eadem pagina lin. 13. *Fidem Christo, pro, Fidem Chvisti.*
 Fol. 32. pagin. 2. lin. 23. *Divine aetionis, pro, diuina vltionis.*
 Fol. 35. pag. 2. lin. 20. *& lanterna, pro, & laterna.*
 Fol. 36. pag. 1. lin. 16. *& capitularibus, pro, ex capitularibus.*
 Eod. fol. pag. 2. lin. 12. *vel perstrepet, pro, vel perstrepat.*
 Fol. 37. pag. 1. lin. 1. *excusationem pretereat, pro, excusationem pretendat.*
 Fol. 39. pag. 1. lin. 17. *ordinarij poterunt, pro, ordinari poterunt.*
 Fol. 40. pag. 2. lin. 9. *qui minus, pro, qui minus.*
 Eadem pagina lin. 13. *Deo & Ecclesiastica, pro, Deo & Ecclesia.*
 Fol. 41. pag. 1. lin. 29. *si quis autem, pro, siquis tamen.*

Fol.

Fol. eod. pag. 2. lin. 11. perspicue probata, pro, perspicue probata.
 Fol. 43. pag. 2. lin. 10. facere inueniunt, pro, facile inueniunt.
 Fol. 44. pag. 2. lin. 21. veluti alicui, pro, veluti aliqui.
 Fol. 51. pag. 1. lin. 14. crebrior est, pro, crebrior est.
 Folio. 52. pagin. 2. In titulo cap. 7. auferenda sunt illa verba, De Notario & Rista
 li etiam relinquenda; De indice causarum & cetera.
 Fol. 57. pag. 1. lin. 1. etiam ad parochos, pro, et iam ad parochos.
 Fol. eod. pag. 2. lin. 16. alijs, lusibus, pro, alicis, lusibus.
 Fol. 60. pag. 2. lin. 7. siue prouentium, pro, siue prouentuum.
 Fol. 63. pag. 1. lin. 15. condemnationem vllam, pro, condonationem vllam.
 Fol. 65. pag. 2. lin. 12. cognatis ex populo, pro, cognatis & populo.
 Fol. 68. pag. 1. lin. 17. & iam ipse, pro, & iam ipsa.
 Fol. 69. pag. 1. lin. 20. si vero rogationibus, pro, siue rogationibus.
 Fol. eod. pag. 2. lin. 15. facto mandantes, pro, facto innodantes.
 Fol. 71. pag. 1. lin. 6. Episcopus Curquensis, pro, Episcopus Curquensis.
 Fol. 72. pag. 1. lin. 2. ut ipse, pro, ut ipsi.
 Fol. 74. pag. 1. lin. vltima, violentia, quae, pro, violentiaq;
 Fol. 75. pag. 1. lin. 3. si quis autem, pro, si quos autem.
 Fol. 79. pa. 1. lin. 12. cum patena daria, pro, cum patena dari.
 Fol. 84. pag. 1. lin. 18. ut his qui, pro, utis, qui.
 Eod. fol. pa. 2. lin. 21. Illustrissimo vero Christopharo, pro, illustri admodum viro
 Christopharo.
 Fol. 86. pag. 2. lin. 8. panes se, pro, penes se.
 Fol. 89. pag. 1. lin. 10. Frater, Antonius, pro, Frater Antonius.
 Eodem fol. pag. 2. li. 4. praesenti omnes, pro, praesati omnes.
 Fol. 92. pag. 1. li. 21. descripta & collata, pro, descripta & collata.

ILLVS-

Fol. I.
 ILLVSTRISSIMO
 Domino Fernando à Vega
 & Fonseca Regij senatus
 Indici Praesidi.

Iosephus Acofta Societatis Iesu
 Theologus. S.

Emper quidem,
 Illustrissime do-
 mine, Prouincia-
 lia Cõcilia ab Ec-
 clefia sancta ma-
 gni estimata sunt,
 sed tunc maxime
 celebrata, & plu-
 rimi usus habita, cum religio Christia-
 na in quavis prouincia nouas radices a-
 gere inciperet. Quod intelligerent sancti
 Patres maiores nostri, ad mores compo-
 nendos, ad disciplinam Ecclesiasticã pe-
 nitus inducendam, ad comprimendas de-
 A niq;

niq̄ veteris superstitionis reliquias, & vita liberioris licentiam coercenda, opus esse conuentu multorum presulum, qui sapientia autoritateq̄ sua noua provincia formam maxime congruentem constituerent. Id ita habere, facile perspiciet, qui Gallicana, & Germanica concilia tempore Caroli, & Ludouici Imperatorum, celebrata euoluerit. Toletana prima tempore Gothorum, Græcansca quoq̄ superiorum temporum, cum Ecclesiarum apud gentes illas fundamenta iacerentur. Itaq̄ maiorum instituta autoritatēq̄ sequuti, qui Catholica inuictissimi Regis Philippi maiestati in isto senatu fuere à consilijs, cum de rebus Indicis optime stabilendis agerēt, illud in primis curandum censuerunt, ut in nouis Indiarum Ecclesijs Prouinciales conuentus agerentur, ubi de instructione Indorum, de Ecclesiastica disciplina retinenda, de populi emendandis moribus, pro ratione temporum, ac regionum quam fieri posset accuratissime

sime decerneretur. Idq̄ Regijs literis atq̄ edictis ad Episcopos, & Proreges Indiarum sepe, atq̄ ardentem est actum, ac tandem aliquando perfectum. Atque in alijs quidem Metropolitanis Ecclesijs synodi Prouinciales celebrata sunt. Limam uero hoc est in Regiam ciuitatem ex Peruanio Regno cum suo Metropolitano Episcopo, octo conuenerunt quorū ut sunt dioceses amplæ, & valde disiunctæ, ita non potuit esse aut exiguus labor, aut imperfecta mediocres. Verum causa ita merito postulante, neque laboribus, neque tempori parcendum fuit. Nā quod raro posse contingere congregationes suas Episcopi in tam vastis regionibus animaduertent, ranc operam sibi omnem adhibendam existimauerunt, per biennium propemodū laborantes, adiumentum quoque præbentibus uiris in illa regione literis, & experientia, & religione præstantibus. Itaque post diu multumq̄ agitatae uarias causas edita sunt decreta maxime opportuna

na omnium pene sapientium calculis probata, demum promulgata atque exhibita. Sed ut est ubique morum reformatio ingrata, à quibusdam de clero tumultuatum est, querela aduersus Episcopos proposita, appellationes demum interposita. Concilij ipsa decreta in isto Regio senatu cui praes, eorundem opera diu, ac diligenter inspecta: nihil inuentum, quod aut civili administrationi esset oppositum, aut à Christiana, & Ecclesiastica cura alienum. Tantum censura frequentiores atque interdum rigida visa fuerunt tantisper temperanda, ne nimius Zelus potius pietati obesset. Quare Regē nostro pijsimo ex tua istiusq; collegij sententia sic statuente, concilium ipsum Romam delatum est, atque adeo à sanctissimo domino nostro Sixto Quinto postulatum, ut & comprobaretur, & aliqua ex parte corrigeretur. Itaq; autoritate Summi Pontificis in congregatione praclarissima Cardinalium conciliarum causis cognoscendis

3
cedis deputatorum, lecta, & tractata sunt, decreta omnia huius Prouincialis synodi, ubi etiam appellatores auditi, & tota res diligenter acta. Deniq; paucis quibusdam aut declaratis, aut immutatis, concilium ipsum probatum est, ac praclare commendatum: atque ut modis omnibus obseruetur, ab illa grauisima congregatione praecipuum. Sed ut constaret Roma à tantis Patribus autoritate Pontificis Maximi, ita fuisse decretum, ut à Catholico Rege nostro postulatum fuerat, rursus Regio isti senatui representauimus concilium ipsum autenticum, quod tibi, Vir Clarissime, collegisq; tuis ita placuit, ut quamuis reclamante adhuc appellationum parte, non decreto statuerit Peruanis Praesulibus, atq; Proregi de illius accurata obseruatione scribendum, & ut omnibus esset copia, statim Typis mandandum. Faxit Deus, ut quae tanto labore parata, tanto etiam consilio prouisa sunt, pari diligentia, ac studio suscipiantur atq; obseruentur. Rectè

Roman. 2.

enim Paulus monet, nihil prodesse legem
nisi illam obserues: quin potius grauioris
iudicij reos constituere omnes, qui agnos-
cunt quidem agenda, sed agere prater-
mittunt. Tuam verò amplitudinem pro
istius loci dignitate adniti decet, ut quæ
ad illarum regionum salutem bene ac ma-
turè deliberata sunt, diligenter atque in-
tegrè executioni tradantur. Vale. Ma-
driti. Nono Kalendas Maias. Anno
M. D. LXXXIX.

DE

4

DE IIS QVÆ IN HOC
Concilio Prouinciali à sacra congrega-
tione Cardinalium autoritate summi
Pontificis detracta, aut emen-
data sunt.

EMO Catho-
licus dubitat ad
Romanum eun-
demque summū
Pontificem perti-
nere acta, ac de-
creta Prouincia-
lium synodorum
recognoscere, atq; vbi opus fuerit emē
dare. Nā pro suprema in Ecclesia Dei
autoritate, quā à Christo domino accepit,
Spiritus sancti luce etiā copiosiore
illustratur, ut quæ videnda sunt videat:
cuius censuram approbationemq; aut
correctionem, non modo sancti Patres
Ecclesiarum lumina, Athanasius, Au-
gustinus, Hieronymus, cæteri que tales,

A 4

verum

verum concilia ipsa Provincialia, & studiosissimè flagitarunt, & fidelissimè acceperunt. Quo exemplo in hoc concilio Peruano à sacra congregatione Cardinalium iussu sanctissimi patris Sixti Quinti nonnulla mutata emendataque sunt. Ex quibus, quæ sunt præcipua, subiiciam.

In primis censuræ quædam in quibus excommunicatio ipso facto ferebatur, quòd videretur pœna rigidior, vel prorsus sublatae sunt, vel in pœnas aliamitiores cõmutatae. Nam quæ in actione secunda, cap. 23. ferebatur aduersus foeminas cooperto vultu vias publicas inambulantes, siue de fenestris prospicientes, dum processiones supplicationes vè fiunt, omninò sublata est.

Deinde, quæ in Actione tertia, c. 9. aduersus clericum sine literis dimissorijs ex vna diocesi in aliam cõmeantẽ, cõmutata est in pœnam pecuniariã arbitrio Episcopi.

Itemq;

5
Itemq; in eadem Actione, & capite eodem aduersus Vicarios, & Provisores, & Iudices Ecclesiasticos admittentes clericum ex aliena diocesi etiam ad celebrandum sine literis dimissorijs, eodem modo commutata est in pœnam pecuniariam arbitrio Episcopi.

Præterea, in eadem tertia Actione, cap. 17. aduersus clericum aleis, aut cartis pictis, aut alteri, iure prohibito, ludo vacantem, ferebatur sententia excommunicationis ipso facto, dummodo pretium duorum aureorum excederet in ludendo. Id temperatum est, vt pœnam excommunicationis clericus non incurrat, nisi summam excedentem quinquaginta aureos luserit.

In eadẽ Actione cap. 18. ferebatur aduersus clericum, qui foeminam, equitando ducit à tergo, aut ambulando manu tenet, aut cõmittatur, iteq; in ipsas foeminas tali ministerio clericorũ vten-
tes. Mutata est in pœnam arbitrariam

A 5

Episco-

Episcopi. Quin etiam quod decretum habebat, etiam si mater esset aut soror, non esse foeminam à clerico cōmittendam, quia nimium id visum est, correctum est, vt exceptio potius fiat, si mater aut soror sit. *Æ*quum enim censuerunt esse patres grauissimi, vt matri aut sorori possit clericus eiusmodi obsequium impendere.

Cap. 21. Actionis eiusdem ferebatur excōmunicatio in clericum conducentem decimas per se, vel per interpositam personā: hæc prorsus sublata est. Quin potius quoniam Doctores nobiles sentiunt non esse contra ius canonicum decimas Ecclesiarum à clericis conduci, decretum ipsum ita emendatum est, vt solum habeat, leges sacras, quæ prohibent clericos conductores fieri, esse ad vnguem obseruandas: nulla de decimarum conductione noua prohibitione facta.

Præter censuras iam dictas, etiam moderata-

6
moderari placuit, quod in secūda Actione cap. 30. decretum erat, vt nullus ordinaretur ad titulum domicilij iurati, nisi per triēnium integrum, verè & realiter commoratus sit in ea diocesi: cuius loco positum est. Neminē sub prætextu domicilij esse ordinandū, nisi illud legitime, quemadmodū ius statuit, contractum fuerit.

In capite etiam septimo Actionis teritiæ habebatur, in causis criminalibus clericorum, neque fiscalem, neq; notariū laicum esse admittendum, sed in sacris ordinibus cōstitutos esse debere, qui ijs officijs fungerentur. Id totum auferri placuit, quod non vsq; adeo consentaneum iuri visum sit.

Capite. 16. Actionis quartæ cūm ageretur de parochia non suscipiēda sine Episcopi collatione etiam à regulariis, additum erat, regulares præter ordinarij facultatem curā gerere parochiæ nullatenus iura permittere, & matrimo
nia

nia ab ijs copulata, esse irrita & inualida nisi Apostolico priuilegio fulcirentur, quod tamen nullum esse Episcopi iudicabant. Hoc totum detrahendum sacra congregatio censuit, quod noluerit de priuilegijs sedis Apostolicæ, quæ se regulares habere contendunt, definitam ferri sententiam. Quare causam hanc inter ordinarios, & regulares pro neutra parte definitam reliquit: quod sanè prudentia sua, non ad alicuius omninò regularium instantiã egerunt illustissimi Cardinales.

Sunt etiam nonnullæ poenæ pecuniariæ de quibusdam locis detractæ, quod non videretur causa vsquè adeò vrgens, neq; ipsa frequentia multa pecuniariæ valde esset vsitata in canonicis decretis. Hæc atque alia minutiora non erit opus indicare.

De

7
DE IIS QUÆ CONCILIO addita sunt ab eadem sacra Congregatione.

IN Actione prima professio Fidei posita erat iuxta concilium Compostellanum Salmanticæ celebratum. Visum est sacra Congregationi potius ponendam esse vel addendam eam formam professionis, quam Pius Quartus inducit in cõstitutione edita anno millesimo quingentesimo sexagesimo quarto, cuius initium est, Iniunctum nobis. Tum quod ea forma commodior sit & plenior, tũ quod Apostolicæ & Romanæ sedis sicut fidem omnes vbiq; Ecclesias sequi oportet, ita professionis formam præferre deceat.

Actione tertia cap. 33. vbi de sanctimonialium bonis agitur, ad finem totius decreti addidit Congregatio, Quod si ex redditibus Monasterij vel ex consuetis elemosynis tantum suppetat monialibus,

libus, vt ad ipsum vietum, fabricam Ecclesie, aliasq; necessitates eomode sufficiat, minime licet alias recipere pacta certa elemosyna pro dote: secus si monialium numerus augeatur. Cur id addiderit, in promptu est, quod simonia cum iudicauerit, pro ingressu monasterij de bonis pacifici tantumq; id elemosynæ accipere tutum sit, vbi monasterium indiget.

In quinta eademq; vltima Actione, breue capitulum in fine addidit Congregatio in hæc verba. Omnia autem & singula huius Prouincialis Concilij decreta sanctæ Sedis Apostolicæ censuræ & correctioni sint subiecta. Nam quod Archiepiscopus atq; Episcopi eorum prouinciales per suas literas sanctissimo Domino nostro significarunt, de sua reuerentia & subiectione fidelissima erga sedem Apostolicam, id quoq; aliquo decreto in ipso Concilio testandum fuit, quemadmodum solem Synodi

non

non solum prouinciales sed etiam generales, atq; æcumenicæ, summi Pontificis approbationem cõfirmationemq; postulare.

D. E. I. I. S. Q. V. Æ. R. E.
clamante appellatorum parte, à sacra Congregatione Cardinalium ex autoritate summi Pontificis in hoc Concilio rata habita confirmataq; sunt.

Quanuis aliquot excommunicationis latæ censuras, sacre Congregationi remouere placuerit, vt est supra ostensum, non tamen omnes, quæ in hoc Concilio Prouinciali decretæ sunt. Quin potius matura tractatione discussas, nonnullas relinquendas vt erant, atq; approbãdas iudicauit, quod essent causæ magni ponderis, ob quas ferrentur. In quo genere sunt tres præcipuæ. Primum Actione secunda. c. 4. r.

in eos qui parochiam Indorum sine assensu sui Antistitis deserunt, aut ante discedunt, quam successoribus rerum Ecclesiasticarum suæ curæ commissarum rationem reddant. Huius censuræ ratio idonea statim redditur in ipso textu Concilij, Nam & fraudes, inquit, in rebus Ecclesiæ non tolerandæ fiunt, & Christi oves facile desertæ pereunt. Vtrumq; damnum crebrò datum in illis tam vastis regionibus Præsules diuturna experientia abunde didicerunt.

In Actione quarta cap. 3. in visitationibus processus aliquos occultantes, aut iniqua collusione cum visitatis eorum crimina dissimulantes, aut ad ordinariû prædictas causas non integre transmittentes. Sciunt experti illarum regionû, visitorum sæpe cupiditate & fraudibus visitationes non parum fuisse corruptas, vnde remedij nihil rebus Ecclesiasticis allatum sit, quin potius damni plurimum datum. Quam visitationis

Cano-

Canonicæ perniciem amouere cupiens Synodus, statuit à visitoribus causas criminales parochorum cognosci quidem sed definitiuam Episcopis reservari. Ne verò aut processus occultarentur, aut corruptè transfigerentur, Excommunicationis latæ sententiam intétandam cœsivit, idq; sacrae Congregationi etiam placuit.

Sed inter omnes huius Concilij censuras illa præcipua est, quæ in Actione tertia, capite quarto, & quinto lata est in clericos mercaturæ operam dantes, tum etiam in parochos Indorum qui per se, vel etiam per interpositam personam quamcunq; cum quibusvis Indis mercaturam exercere præsumunt, aut etiam pecora alere, aut agros colere, aut vehendis mercibus animalia tenere vel locare, aut ipsos Indos ad mineralia sibi curanda mittere, vel eorum operam locare, deniq; vel cum ipsis Indis negotiari vel cum alijs, per ipsos. Hoc sanè

B de-

decreto grauius pleriq; parochorum
offensi sunt, absq; ob hoc maximè ap-
pellarunt, & quantum licuit, vt tollere-
tur, egerunt: quòd videretur certè du-
rum, & acerbum, atq; clericorum for-
tunis iniquum, tum etiam conscientijs
periculosum, cum sit id tam vsitatum in
illis locis, vt nihil magis. Verum vt hæc
censura præ omnibus vna grauior fuit,
ita hac dempta, cætera omnia in hoc
concilio prouinciali prouisa, nullius pe-
ne esse pretij & vsus, omnes rectè sa-
pientes censuere. Igitur causa hæc, par-
te appellatorum instante, in Regio Sen-
nato Indico diligenter discussa est. Sed
cum constaret Regijs edictis etiam cau-
tum esse, vt Parochorum negotiationi-
bus, quod essent, Ecclesiæ Indicanæ
certa pernicies, Episcopi omnibus mo-
dis occurrerent, rectè esse positam cen-
suram Senatus iudicauit. Inuictissimus
quoq; atq; catholicus Rex Philippus:
per legatum suum siue Oratorem Ro-
mæ

10
mæ agentem Pontifici Maximo sugge-
rendum putauit, vt censura quæ in Pa-
rochos Indorum negociantes lata fue-
rat à Synodo Prouinciali, nullo modo
tolleretur, quin potius sedis Aposto-
licæ autoritate confirmaretur Romæ
post multâ controuersiam atq; vtriusq;
partis allegationes auditas, tandem est
definitum, decretum Concilij cum sua
censura manere debere. Inducta est sa-
cra Congregatio in eã sententiam ijs-
dem rationibus quibus Episcopi impulsi
sunt. Primum quod negotiationes Pa-
rochorum magno scandalo Indis, atq;
Euangelio ipsi grauisimo impedimen-
to sint, quod putent Indi religionem
Christianam esse vænalem, & nihil al-
liud Euangelij ministros, quàm quæ-
stum agere. Deindè præter modum
occupantur & distinentur Indi in ijs
temporalibus sacerdotum lucris, & mul-
tum sæpe grauiusq; vexantur. Tertio
vitia primorum inter Indos quos illic

Cacicōs, aut Curacas vocant, facillè dis-
 simulantur, adulteria, inquam, ebrieta-
 tes, superstitiones, idololatriæ, dum ad
 hæc Parochi conuiuent, vt ad sua lu-
 cra operam Indorum promptam ha-
 beant. Quartò ipsi Sacerdotes in ijs oc-
 cupati sæpe confefsiones maiorũ etiam
 ægrotantium, baptismum paruulorum,
 catechesim, cæteraq; officia prætermittunt
 aut negligenter exercent. Quintò
 iniquæ fraudes hac occasione nectun-
 tur dum Indi suis Parochis obsequium
 præstare volentes, merces aut emunt,
 aut distrahunt, quo quo pretio Parochis
 libet. Deniq; tota res sordida est, &
 Christi ministro indignissima, dum pa-
 ræciæ non ob aliud ambiuntur atquè
 curantur, quàm vt mercibus & lucro au-
 geantur clerici. Quæ profecto omnia
 sic se habere, nemo dubitabit, qui sit
 rerum Indicarum vel tenuitèr peritus.
 Quare omnium sapientium vox fuit,
 Nihil in Concilio proficere posse pa-
 tres,

tres, nisi negotiationem à Neophyto-
 rum præpositis omnibus modis exclu-
 derent. Et pœnas quidem pecuniarias
 ad id nihil prodesse, longa experientia
 compertum est, cum fuerint superio-
 ribus synodis satis magnæ propositæ;
 Visitationes quoq; in ea re parum vel
 nihil potius efficere certum est, quod
 vel occultentur, vel dissimulentur, vel
 certè non emendentur negotiatorũ cri-
 mina. Ergo vtrum illud remedium re-
 stare visum est, si idem esset & reus, &
 iudex futurus sui, quod in excommuni-
 cationis latæ sententiæ pœna fit. Neq;
 admodum timendum est, ne irregula-
 res Parochi fiant, aut enim censuram ti-
 mentes abstinerebunt, quod plerique fa-
 cient, aut si nec sic quidè abstinuerint,
 se & apud Deum, & apud homines ni-
 hil aliud quam mammonæ seruos de-
 clarabunt. Neq; vero censenda est tan-
 ta acerbitas huius decreti, si recolas à
 Gelasio primo ob similem negotiatio-

nis culpam clericos deponi iussos, vt
constat. 88. dist. cap. consequens, & ab
Alexandro tertio anathemate percuti
clericum, aut monachum mercaturam,
aut negotiationem eiusmodi exercen-
tem cap. secundum instituta. Extra. Ne
clerici, vel monachi. Nam quod quidā
inopiam prætexunt, apertus est dolus,
cum Paræcię Indicanę habeant reddi-
tus non solum sufficientes sed etiam co-
piosos. Nihil etiam aliud querunt, qui
ista prætexunt, quam breui ad eas opes
peruenire, quibus aucti & Indorum cu-
ram abijciant, & ad suos locupletes re-
uertantur. Adhibita est nihilominus à
congregatione illa moderatio, vt pos-
sit Parochus victui necessaria pecora a-
lere. Id enim nullo modo negotiationis
nomine debet intelligi.

Relictæ quoque sunt quædam aliæ
censuræ, sed quæ vix quicquam curæ
afferant, quod in eas rarus sit qui inci-
dere soleat.

Postre-

Postremò Actionis secundæ decre-
tum vltimum de collegio seminario in-
stituendo & de contributione facien-
da, reclamante quoq; appellatorū pro-
curatore, confirmatum est, propterea
quod Concilij Tridentini institutum
nusquam æquè necessarium sit, atq; in
nouis Indorum Ecclesijs, quæ mini-
strorum, & numero, & facultate ma-
gnopere indigent.

DOMINO A R.
chiepiscopo ciuitatis
Regum.

REVERENDISSIME
Domine uti fr. Synodum
Prouinciale ab Amplitudine
tua istic anno M.D.Lxxxij.
celebratam, & ad sanctissimum Dominum
nostrum postea missam Illustrissimi Car-
dinales Concilio Tridentino interpretando
prapropositi ex suo munere, eiusque sanctita-
tis iussu diligenter perlegerunt, ex eaque
Amplitudinis tua pietatem, & quod inde
elucet, in catholicam Religionem, & san-
ctam sedem Apostolicam studium, per-
spexerunt. Nunc Synodum predictam
ad Amplitudinem tuam remittunt, ubi
visum fuit, emendatam, atque aptatam,
ut eo modo, quo illam acceperit, edenda,
& pro istorum populorum salute, atque
ecclesiastica disciplina conseruatione om-
nino

nino curet obseruandam. Si quid autem
erit, in quo Congregationis summa erga
eam voluntas in spiritali administra-
tione istius Prouincie latissimo locorum
interuallo a nobis disiuncta, caritate autem
coniunctissima adiumento esse possit, sciat
Amplitudo tua, se eius opera summa cum
fiducia uti posse. Quod si fecerit, intelli-
get, quod membra ista sunt a capite remo-
tiora, eò nos semper fore ad ea fouenda
paratiora. Et nisi nobis tua in isto pasto-
rali officio prudentia & assiduitas satis
perspecta essent, istum tibi nouum gregem
multa cura indigentem pluribus verbis
commendarem: quod tamen breui fa-
cimur, non quia opus esse existimemus,
sed ut nostrum erga recentes istos vera
fidei, & religionis alumnos studium, &
caritatem ostendamus. Quod superest,
Deo gratias agimus, qui voluerit in istas
regiones eius regnum, & nomen post mul-
ta secula propagari, eumque suppliciter
rogamus, ut pergat istas nationes quoti-

die magis diuina lucis sua radijs illustrare, Amplitudiniq̄ tua vires subministret, quibus sibi imposito graui quidem, & laborioso oneri sustinendo sufficere possit, omniaq̄ illi insuper prospera concedere, gratiaq̄ sua donis eam cumulare dignetur. Roma, die vigesimo sexto Octobris, M. D. LXXVIII. Amplitudinis tuae Reuerendissima.

Vti fr. studiosus A. Card. Carafa.

EN

N LA Villa de Madrid a veyntitres dias del mes de Diziembre, de mil y quinientos y ochenta y seis años, ante el Doct̄or Iuan Baptista Neroni, Vicario general de la dicha Villa por su señoria Illustrissima del Cardenal don Gaspar de Quiroga, Arçobispo dela santa yglesia de Toledo, Primado de las Españas, Chanciller mayor de Castilla, Inquisidor general de los Reynos y señorios de su Magestad, y de su consejo de estado, e por ante mi el notario publico y testigos infraescritos, se presentò vna peticion con cierto testimonio autentico del Concilio Prouincial, que parece se celebrò en la Catredal de la ciudad de los Reyes, de la prouincia del Piru, firmado de vna firma que dize el Licenciado Menacho, e sellado con cierto fello, e cõprouado por ciertos escriuanos publicos de la ciudad de los Reyes: su tenor de la qual dicha peticion, es como se sigue.

EL Maestro Domingo de Almeyda, en *Peticion.*
 nombre del Clero delas Charcas, que es enel Peru, digo, q̄ yo tengo necesidad para en guarda del derecho de mis partes de vn
 tras-

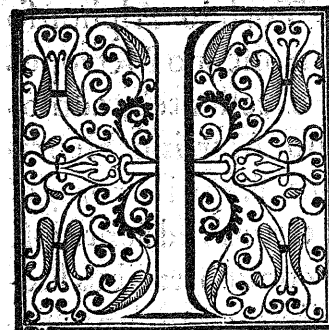
traslado del Concilio, que se celebró en la ciudad de los Reyes en manera q̄ haga fee. A V.m. suplico mande al presente Notario me lo de en publica forma, interponiendo V.m. a ello su autoridad y decreto judicial, para q̄ valga y haga fee, así en juyzio como fuera del, y para ello, &c. Pido justicia. El Maestro Domingo de Almeyda.

Y así presentada la dicha petición, e vista por el dicho Vicario general juntamente cō el dicho testimonio del dicho Cōcilio Prouincial, que está escrito en papel y en lēgua Latina, y q̄ por el dicho instrumento consta estar sano no roto ni cancelado, ni en parte alguna sospechoso, dixo, que mandaua y m̄do se faque el traslado q̄ por la dicha petición se pide, para el efeto q̄ en ella se declara. Testigos Francisco de Ayala, y Fr̄ncisco Ortiz. Passò ante mi Iuã Gutierrez Notario.

En cumplimiento de lo qual yo Iuã Gutierrez Notario publico Apostolico y Rēal y del numero dela audiencia Arçobispal de la dicha villa de Madrid, hize facar traslado dela dicha escritura, e testimonio del dicho Concilio: el qual es como se sigue.

ACTIO

15
ACTIO PRIMA,
Concilij Prouincialis.

IN NOMINE
sanctæ, & indi-
uiduæ Trinita-
tis, Patris, & Fi-
lij, & Spiritus
sancti, Sancta sy-
nodus in Urbis
Regiæ Prouin-
ciæ Peruanæ Cathedrali Ecclesia beati
Ioannis Apostoli Euangelistæ titulo
cōsecrata ex præscripto sacrorum Ca-
nonum, præsertim sacri Concilij Tri-
dentini, auctoritate S. D. N. Grego-
rij. XIII. Romani, ac summi Pontifi-
cis voluntate, etiam cupiente Catholico,
atque inuictissimo Rege nostro Philip-
po secundo Hispaniarū, & noui orbis
Domino, ad fidei exaltationem, & no-
uæ Indorum Ecclesiæ vtilitatem, cle-
rique,

A C T I O

rique, ac populi Christiani Ecclesiasticæ disciplinæ congruentem reformationem ritè, ac legitime congregata præfidente in ea Illustrissimo ac Reuerendissimo D. Toriuo Alphonso Mogrouejo, Archiepiscopo Metropolitano, præstante excellenteq; admodum viro Domino Martino Henriquez Peruani huius Regni Prorege, locum securum, ac tutum reddente ipsi Concilio, ac simul conuenientibus Reuerendissimis Patribus ac Dominis, domino fratre Antonio de sancto Michaeli, Episcopo Imperialis ciuitatis: Domino Doctore Sebastiano Lartaun Episcopo Curqueñ. Domino fratre Didaco de Medellin Episcopo sancti Iacobi Chileñ. Domino fratre Alphonso Guerra Episcopo Fluminis què dicunt de la Plata. Tū etiā senatu Regio, & Procuratoribus Ecclesiarum, & clero huius Metropolis post sollemnem processionem ex D. Dominici templo in ipsam

P R I M A. 16

ipsam Cathedralē magno populi concursu, & lætitiā factā, ac missarum sollemnibus per Illustrissimum Archiepiscopum celebratis, concione quoq; habita per Reuerendissimum Episcopū Imperialis, die decimaquinta Augusti gloriosissimæ Virginis Deiparæ Assumptioni sacrata, Anno millesimo quingentesimo octuagesimo secundo, in primis Conciliū Prouinciale legitime inchoare, atque inchoatum esse patrū vno consensu declarauit.

Deinde Sacrosancti Concilij Tridē Concil. Trid. Sess. 24. c. 2. tini decretum de celebrandis Concilijs Prouincialibus recitatum est, cuius initium est, *Prouincialia concilia sicubi ommissa sunt.* &c. eiusdemq; Concilij aliud decretum de recipiendā vniuersali, & Oecumenica Tridentina synodo, cuius Concil. Trid. Sess. 25. c. 2. initium est, *Cogit temporum calamitas.* vsque ad finem.

Mox antiquorum patrum exemplū, atque auctoritatē sequuta synodus fidei Catho-

ACTIO

Catholicæ professionem tanquã omnium rectè agendarum rerum optimũ fundamentum ante omnia præmittendũ censuit. Itaque iuxta formã præscriptam constitutione sanctæ memoriæ Pij. III. edita anno. M.D. LXIII. incipiente: *Imiunctum nobis*: synodus professionem clara & alta voce in hæc verba fecit. *Ego. N. firma fide credo, & profiteor omnia, & singula, quæ continentur symbolo fidei quo sancta Romana Ecclesia utitur; videlicet.*
Credo in unum Deum. Patrem omnipotentem factorem cæli & terra, visibiliũ omnium, & invisibiliũ, & in unũ dominum Iesum Christũ filium Dei unigenitũ, & ex Patre natũ ante omnia sæcula, Deum de Deo lumen de lumine, Deũ verum de Deo vero, genitum non factũ consubstantialem Patri, per quem omnia facta sunt. Qui propter nos homines, & propter nostram salutem descendit de cælis, & incarnatus est de Spiritu sancto ex
Maria

PRIMA. 17

Maria Virgine. Et Homo factus est. Crucifixus etiam pro nobis sub Pontio Pilato: passus, & sepultus est. Et resurrexit tertia die secundum scripturas. Et ascendit in cælum, sedet ad dexteram Patris. Et iterum venturus est cum gloria iudicare vivos & mortuos. Cuius Regni non erit finis. Et in Spiritum sanctum Dominum, & vivificantem. Qui ex Patre, Filioq; procedit. Qui cũ Patre & Filio simul adoratur, & conglorificatur. Qui locutus est per Prophetas. Et unam sanctam Catholicam, & Apostolicam Ecclesiam. Confiteor unum Baptisma in remissionẽ peccatorum. Et expecto resurrectionem mortuorum. Et vitam venturi sæculi. Amen.
 Apostolicas & Ecclesiasticas traditiones, reliquasque eiusdem Ecclesiæ observationes, & constitutiones firmissimè admitto, & amplector. Item sacram scripturam iuxta eum sensum quem tenuit, & tenet sancta mater Ecclesia, cuius est iudicare de verò sensu, & inter-
 C præta-

ACTIO

pretatione sacrarum scripturarum admitto, nec eam vnquam nisi iuxta vnam animam cōsensum Patrum accipiam, & interpretabor. Profiteor, quoq; septem esse verè, & propriè sacramenta nouæ legis à Iesu Christo domino nostro instituta, atq; ad salutem humani generis, licet non omnia singulis necessaria, scilicet Baptismum confirmationem Eucharistiam, poenitentiam, extremam vntionem, ordinem, & matrimonium, illaq; gratiam conferre, & ex his Baptismum, confirmationem, & ordinē sine sacrilegio reiterari non posse: receptos quoq; & approbatos Ecclesiæ Catholice ritus in supradictorum omnium sacramentorū sollēni administratione, recipio, & admitto omnia, & singula, quæ de peccato originali, & de iustificatione in sacrosancta Tridentina Synodo definita, & declarata fuerūt, amplector, & recipio. Profiteor pariter in Missa offerri Deo verum, proprium, & propiciatorium

PRIMA 18

torium sacrificium pro viuis, & defunctis, atq; in sanctissimo Eucharistiæ sacramento esse verè, realiter, & substantialiter corpus, & sanguinem, vna cum anima, & diuinitate Domini nostri Iesu Christi, fieriq; conuersionem totius substantiæ panis in corpus, & totius substantiæ vini in sanguinem; quā conuersionē catholica Ecclesia transsubstantiationē appellat. Fateor etiam sub altera tantū specie totū, atq; integrū Christum, verūq; sacramentum sumi, constāter teneo purgatorium esse, animasq; ibi detētas fidelium suffragiis iuari, similiter & sanctos vna cū Christo regnantes, venerandos, atq; inuocandos esse, eosque orationes Deo pro nobis offerre, atq; eorum reliquias esse venerandas firmissimè assero. Imagines Christi, ac Deiparæ semper Virginis, necnon aliorū sanctorū habēdas, & retinēdas esse, atq; eis debitū honorē, ac uenerationē impartiedā; Indulgentiarū etiam potestatem à Christo in

A C T I O

Ecclesia relictam fuisse, illarumq; vsum Christiano populo maximè salutarem esse affirmo, sanctam Catholicam & Apostolicam Romanam Ecclesiam omnium Ecclesiarum matrem, & magistrā agnosco, Romanoq; Pontifici beati Petri Apostolorum Principis, successoris, ac Iesu Christi vicario, veram obedientiam spondeo, ac iuro. Cætera item omnia à sacris Canonibus, & œcumenicis Concilijs, ac præcipuè à sacrosancta Tridentina synodo tradita, definita, & declarata, indubitater recipio, atq; profiteor, simulq; contraria omnia, atq; hæreses quascūq; ab Ecclesia damnatas, & reiectas, & anathematizatas, ego pariter damno reijcio, & anathematizo: Hanc veram catholicam fidem extra quā nemo saluus esse potest, quā in præsentī, spōte profiteor, & veraciter teneo, eandē integrā, & inuiolatā, vsq; ad extremū vitę spiritū, cōstātissimè (Deo adiuuante) retinere, & cōfiteri, atq; à meis subditis vel illis

quorum

P R I M A. 19

quorum cura ad me in munere meo spectabit, teneri, doceri, & prædicari quātum in me erit curaturum. Ego idem N. spondeo, voueo, ac iuro, sic me Deus adiuuet & hæc sancta Dei Euangelia.

*Concil. Tolet.
11. c. 1. §. 9.
4. c. in loco.*

Eodem modo Episcopus Imperialis ab ipso Archiepiscopo fidei professione & Concilij Tridentini receptionem exegit.

*Concil. Const.
sess. 1. in prin.
Concil. Trid.
Sess. 2. §. in
sententijs.*

His finitis, lectus est Concilij Tolentani antiquus & approbatus Canon de ordine & modo in synodo dicendi sententiam, & rem vnamquamq; tractandi: Cuius initium est. In loco benedictionis prout à sancta Tridentina synodo traditur, atque quomodo procedendum esset in his, quæ erunt tractanda declaratum est.

Post hæc autem sancta Synodus omnes & singulos ad eam accedentes certiores facit, Congregationes habendas fore in capitulo huius Cathedralis Ecclesiæ, vt qui velit aliquid petere, vel

utilitatis publicæ, causa proponere liberum sibi esse in loco prædicto id facere, sciat.

Deniq; nullum cuiq; præiudicium factum, aut futurum ex loco assignato omnibus præsentibus, siue etiam absentibus, declaratum est. Cumq; supradicta omnia, sic acta, decretaq; essent, quæ situm est à Reuerendissimis: An ipsis placerent ea omnia? Ad quæ omnes responderunt. *Placent.*

Sic finita actione prima. Duæ Congregationes quotidianæ, in capitulo Cathedralis Ecclesiæ habitæ sunt per Metropolitanum, cæterosq; Episcopos frequenter, ipso etiam præsentem Prorege, quoad è viuis excessit, nec non Procuratoribus Ecclesiarum, tum etiam Theologis, ac iuris Doctoribus à Cõcilio deputatis. Itemque regularium ordinum Præpositis, ac demum Synodi officialibus (vt fieri solet) assistentibus. Ac primùm superiorum huius Prouinciæ Synodorum acta

acta, decretaque diligenter recitata, & annotata sunt. Deinde Ecclesiarum cõstitutiones peculiare, siue erectiones, tum à plerisq; Ecclesijs, & Procuratoribus ciuitatum, atq; alijs idoneis personis; libelli plurimi oblatis lectiq; sunt. In quibus, quæ ad reformationem pertinere cuiq; videbantur, Synodo significarentur, & quæcũq; disputatione, ac matura tractatione digna visa sunt, ea Theologorum, & Iurisprudentium studio, & collatione, & voce, & scripto, copiose per plures menses agitata sunt.

Eiusdem anni 82. mense Octobri, Reuerendissimus D. Petrus Peña Episcopus Quitensis ad synodum venit, qui & loco suo sedit, & congregationibus aliquot diebus interfuit, donec morbo diuturno, & senio confectus, die septima Martij, anni 83. migravit è vita, clarissimo viro Martino Henriquez Prorege, quinto post die, ab hac quoque luce sublato.

ACTIO

Sub eiusdem Martij initium Reuerendissimi Episcopi; D. frater Franciscus Victoria Episcopus Tucumanenſ. & D. Alphoſus Granero de Aualos Episcopus Plateñ. ad Synodum conuenere & facta prius professione fidei suis locis federe ac sententiam dicere ceperunt. Cum vero, tum in multis grauibuſque controuerſijs componendis, tum in maturo multarum rerum tractatu, quæ ad totius Prouinciæ, ac Regni Indici utilitatem ac reformationem opportuna admodum iudicabantur in edendo quoq; ac vertendo in idioma Indicum catholismo, compluribuſq; alijs ad Indorũ salutem ſpectantibus, non paruo labore annus integer exactus eſſet, tandem omnium Patrum ſententia decretum eſt, ſecundam Actionem in templo euſdem Cathedralis Eccleſiæ ad beatiffimę Virginis Aſſumptionis diem promulgandam eſſe.

Igitur die decima quinta meſis Auguſti,

PRIMA 21

guſti, anni milleſimi quingentefimi octuageſimi tertij ſollemni proceſſione propè Eccleſiã præeunte; omnibus Reuerendiſſimis mitris, ac pluuiialibus de more compoſitis, ac miſſam Reuerendiſſimo Tucumanenſi Pontificali ritu celebrante; ac cæteris peractis, quæ ſunt ex uſu Romanę Eccleſię confidentibus in loco præcelſo, ac bene ornato Patribus, præſente Regio Senatu, & Procuratoribus Eccleſiarum, & ciuitatum, capituloq; & Clero, ac populo frequentiſſimo ex ſugelſto, per eundem Reuerendiſſimum Tucumanenſ. Episcopum

recitata ſunt decreta, quę

ſequuntur.

(...)

...

C 5 ACTIO

ACTIO SECVNDA

CONCILII PROVINCIA-
lis Limēsis in Cathedrali Ecclesia eius-
dem ciuitatis Regum, celebrata in die
Assumptionis beatæ Mariæ Virginis,
decimaquinta Augusti, Anno millesi-
mo quingentesimo octuage-

simo tertio.

DE SVPERIORIBVS

Synodis. Capit. I.

VI ONIAM

huius Prouinciæ
status certas, atq;
omnibus peruias
leges postulat, vt
quid singulis in
rebus agendū est,
nemo in hac no-

ua Ecclesia iure ignorare possit: illud pri-
mum hæc sancta Synodus sibi providē-
dum

QUITA

dum censuit, vt quid in superioris tem-
poris statutis deinceps etiam retinendū,
seruandūque sit, apertè doceat, atq. ex-
plicit. Quæcumque igitur, in prima Li-
mensi cōgregatione anno à salute mū-
di, millesimo quingentesimo quinqu-
agesimo secundo, acta decretaque sunt:
quia in ijs, & legitima auctoritas deside-
ratur, & pleraque melius postea disposi-
ta sunt, nullā de cætero, siue in tota pro-
uincia, siue in hac diocesi obligādi vim
habeant. Quæ vero deinde per Conci-
lium Prouinciæ, in hac eadē vrbe coa-
ctum, anno millesimo quingentesimo
sexagesimo septimo constituta sunt, cū
ritè, ac legitimè conuocatum, & cele-
bratum, atque etiam promulgatū fuis-
se constet, ea cum omni veneratione,
dummodo Concilium ipsum Canoni-
cū sit, & canonici statuta contineat, præ-
terquam, si quid rerum, ac temporis ra-
tione exigente, ab hac Synodo aliter di-
spositū, reuocatumue sit, saluo etiam in
omni-

omnibus iure patronatus, per sedem Apostolicam catholicam, atque inuictissimo Regi nostro Philippo, ceterisque Hispaniarum Regibus concessio quod per omnia illesum, conseruatūque cupimus, diuturnam, insuper ac foelicissimam vitam a summo Deo nostro, piissimè illius maiestati deprecantes.

DE TENENDA HAC
& superiori Synodo. Capit. II.

SED in ea, quæ salutariter prouisa sunt ignorantia & negligentia, quemadmodum hactenus ferè contigit, inutilia reddantur, præcipit sancta Synodus, ut intra duorum mensium spatium, à die factæ promulgationis in vnaquaq; diocesi computandum, vel certè quod ordinarius cuique præscriperit, debeant omnes, siue Hispanorum, siue Indorum Parochi, atque alij quicumque Ecclesiastici iudices, tam decreta Concilij

supe-

superioris prædicti, quæ ad ipsos quomodo pertinebunt, quam omnia huius statuta describere, ac penes se habere, si quis id facere neglexerit, pœna centum aureorum, & maioris excommunicationis feriatur.

DE CATHECHISMI
editione, & versione. Capit. III.

VT Indorum populi in Religione Christiana adhuc rudes, salutari fidei doctrina commodius imbuantur, ac tutius, atque eandem ubique vnus doctrinæ formam inueniant, placuit vestigijs generalis Tridentini concilij insistendo, proprium catechismum huic vniuersæ Prouinciæ edere, quæ omnes Indi pro suo captu doceantur, ac memoriter, saltè pueri teneant, diebusq; dominicis, & festis in publico conuentu Ecclesiæ repetant, vel illius certè aliquam partem, prout opportunum videbitur, ad

*Concil. Trid.
 Sess. 24. c. 7.
 & Sess. 25.
 in fin.*

A C T I O

ad cæterorum vtilitatem recitent. Præcipit ergo sancta Synodus, omnibus Indorum parochis in virtute sanctæ obedientiæ, & sub pœna excommunicationis, vt catechismo hoc, ipsius auctoritate edito, quatenus sit conformis catechismo à sancta sede Apostolica edito, quibuscumq; alijs exclusis, deinceps vtatur, & secundum eum plebem sibi commissam instruere curēt. Et quoniam ad Indorū salutem non solum rerū sententiarumq; cōsensus, sed ipsa etiam sermonis cōformatio, plurimum confert, prohibet etiam præteruersionem ipsius auctoritate factam, atq; editam, tam in precibus, rudimētisq; doctrinæ Christianæ, quàm in catechismo in linguam Curquensem, vel in Aymaraycā, aliam translationem, à quoquam fieri, vel aliter facta quemquā vti, atq; vt idem fructus ad cæteros etiam manet, qui diuerso à supradictis idiomate vtuntur, mandat Episcopis omnibus, vt in sua quisq; diocesi,

Conc. Lim. 2. sess. 3. c. 2.

C. quoniam de off. ind. ord.

SECUNDA. 24

cesi, quam primum curet catechismū eūdem per idoneos, & pios interpretes in reliquas linguas suæ dioceseos verti: eamque interpretationē ab Episcopo sic approbatam, ab omnibus sine controversia recipi, non obstante qualibet contraria consuetudine.

*Q V I D S I N G V L I
docendi sint. Capit. IIII.*

CV M diuino præcepto omnes Christiani adulti teneantur pro suo captu scire, quæ ad Religionis Christianæ quæ profitentur, substantiam pertinent: Qualia sunt mysteria fidei præcipua, quæ continentur in symbolo, mandata decalogi omnibus seruanda, Sacramenta quoque ea, quæ necessariò cuique suscipienda sunt, Tum demum, quæ à Deo petere, & expectare debemus iuxta Dominicæ orationis institutionem, sedulò in ijs erudiendi sunt à Pa-

*Matth. 28.
Marc. 16.
1. Pct. 3.*

ACTIO

à Pastoribus, & Ministris omnes, maximè rudiores Indi, Ætiopes, pueri, pro cuiusque ingenio, & opportunitate, ne grauissimo morbo ignorantiae (vt fit passim) periclitentur, omninò autem curandum est, vt quicumque neque ætate, neque valetudine impediuntur, memoriter discant elementa Christiana, maximè Symbolum fidei, orationem Dominicam, præcepta decalogi, sacramenta Ecclesiæ: Id vt fiat, antiquorum Canonum statuta sequens, præcipit strictè sancta Synodus, vt nullus adultus ad sacramentum Baptismi admittatur, qui non priùs saltèm Symbolum, & orationem Dominicam memoriter reddiderit. Idemque in Sacramentis pœnitentiæ, & confirmationis conferendis omninò seruetur, excepto vel necessitatis articulo, vel nimiae senectutis, aut ægritudinis, siue etiam profundæ alicuius hebetudinis impedimèto, quod parochorum, seu confessoriorum iudicio, & cō-

scien-

De consec. d. c. 4. c. Baptizandos.

Et c. non liceat Aug. lib. 50. hom. 42. Conc. Fer. Iulian. in præfa. ad fin.

Conc. Moguntiac. cap. 45. Aug. in Enchiridion. c. 7.

Conc. Limm. 2. Sess. 2. c. 16.

SECUNDA. 25

scientiæ relinquatur. Qui verò istantibus impedimentis grauati fuerint, vt copiosiore cathedesi non admittant, doceantur demum pro suo modo præcipua fidei capita, scilicet, vnum esse Deum omnium rerum authorem, qui accedentes ad se, vita æterna remuneret, improbos & rebelles æternis supplicijs in alio sæculo puniat. Deinde hunc ipsum Deum, esse Patrem, & Filium, & Spiritum sanctum, tres quidem personas, sed vnum Deum verum, præter quem nullus alius sit verus Deus. Nam quæ adorant aliæ gentes præter Christianam, non esse Deos, sed dæmones potius, aut figmenta hominum. Præterea filium Dei propter reparandam salutem hominum, factum hominem ex Virgine Maria, pro nobis passum, & mortuum ac tandem resurrexisse, & regnare in æternum. Hunc esse Iesum Christum Dominum, ac saluatorem nostrum. Postremò neminem

Conc. Lim. 2. Sess. 3. c. 33. c. 34.

D posse

ACTIO

posse esse saluum, nisi credat in Iesum Christum, & poenitens de peccatis commissis sacramenta ipsius suscipiat, Baptismatis quidem si infidelis est, Confessionis autem, si lapsus post Baptismū: ac deniq; statuatur, ea seruare, quæ Deus, & Ecclesia sancta præcipiunt. Quorū summa est, vt Deū diligat super omnia, & proximum, sicut se ipsum. Intelligat igitur Dei sacerdotes nisi in fide, vt oportet, instructos baptizent, vel à peccatis absoluant, se, & grandi sacrilegio commaculare, & animarum reos, apud districtum Dei iudicium reddere.

A PAROCHIS ERV-
diendos rudiores. *Cap. V.*

Rectores Ecclesiarum parochialium, diebus saltem Dominicis, & festis, rudimenta Christiana per se ipsos populo tradant, ad quos audiendos pueri, & serui conueniant: sciant quoque patres fami-

*Conc. Tolet.
Actio. 3. c. 5.*

SECUNDA. 26

familias se Deo reddituros rationem de filiis, seruis, ac tota familia reliqua. Itaq; satagant, vt benè, modestiq; viuant, vt suis temporibus confessiones faciant, vt doctrinam Christianam probè teneant, vt Ecclesiam discendi causa, & orandi frequentent, ne, quod sæpè accidit, & diuina oracula minantur, propter corruptos mores liberorum, in ipsos parentes, diuinitus vindicetur.

*Conc. Lim. 2.
Sess. 2. c. 127*

*1. Reg. 2.
Amos. 2.*

VT INDI INDICE
doceantur. *Cap. VI. 2 AVOM*

Christianæ instructionis, aut cathedris scopus præcipuus est, fidei perceptio, corde enim credimus ad iustitiā, quod ore confitemur ad salutē. Quā obrè ita quisq; instruendus est, vt intelligat, Hispanus Hispanicè, Indus Indicè; alioqui quātūuis benedicat, mēs illius, iuxta Apostoli sententiā, sine fructu est. Quo circa nullus Indorū de cetero cōpellatur

*Rom. 10.
Conc. Remen.
c. 15.*

D 2 ora-

A C T I O

1. Corint. 14. orationes, siue cathechesim Latinè discere, cum sufficiat, multo que melius sit suo idiomate pronunciare, aut si qui ipsorum velint, possunt etiam Hispanicum, quo multi iam vtuntur, adiungere. Præter hæc aliam aliquam linguam ab Indis exigere, superfluum est.

N E C C L E R I C I A D
expugnandos Indos proficiantur.
Cap. VII.

N O V A S Expeditiones suscipere aduersus barbaros, aut infideles, sine grauissima, & meditatissima causa, minimè oportet, cum agatur de plurimorum hominum fortunis, libertate, salute, ac sæpè temeritate multorum, irreparabilia bello, damna dentur. Quapropter nemo ex clericis, qui doctrinæ Indorum præfunt, vel alias, vt cumque agunt, ad bellum contra Indos, aut alias quascumque expeditiones, vt
 mini-

S E C V N D A. 27

ministerijs spiritualibus milites iuuet, proficiatur, nisi de expressa licentia sui Episcopi. Qui secus egerit, excommunicationi latæ sententiæ, ipso facto subiaceat, & pro modo culpæ alijs etiam pœnis acerbè plectatur.

C O N I U G I A I N T E R
fratres inita dirimantur. Cap. VIII.

Conugia inter fratres, cum ad Baptismi gratiã peruenerint, rata non habeantur: sed quicumque ita coniuncti reperti fuerint, separentur.

*Conc. Lim. 2.
 c. 38. de diuo.
 c. quanto.*

D E P A T R I N I S I N
dorum. Capit. IX.

Conuenit impedimenta quæ ex cognatione spirituali oriuntur Indis, quoad fieri potest detrahere, ne ignorantes, quod sæpe accidit in gradibus illicitis, coniungantur. Eam ob causam, &

ACTIO

in superiori Synodo, & in hac, commodum visum est, vt in quouis populo, aut parochia Indorum, certus sit designatus Patrinus, siue susceptor, qui baptizandos de fonte leuet, sed hunc designare pertinebit ad ordinarium, qui etiã plures, vt iudicauerit expedire, pro numerositate populi poterit constituere, ita tamen, vt certi sint, & quorũ fidei possit institutio spiritualium filiorum committi.

QV I D A G E N D V M cum ex duobus infidelibus coniugatis alter conuertitur. Cap. X.

Conc. 2. Lim.
§. 2. c. 36.

DE ijs, qui iam matrimonio iuncti conuertuntur ad fidem, coniugè ad huc infideli permanente, in superiori Concilio, prouidè consultum est, vt si infidelis quidem, spem suæ cõuersionis maturã ostendat, Christianus nullo modo ad alias nuptias transeat, quemadmodum est sacris Canonibus definitũ, sed coniugis lucrum in Christo expectet. Si
verò

SECUNDA. 28

verò differat conuersionem suã, neq; tamen iam baptizato coniugi, perniciosus existat, eũ à fide auertẽdo, aut ad peccatũ mortale pertrahendo (ceterũ id cũ sit, sacri Canones, eos necessariò separãdos volũt, & Christiano, noui coniugij ineundi potestatem tribuunt) Tunc & expectandũ adhuc esse per semestre tẽpus, & assiduè de sua interim conuersione admonendum. Sed quoniam tum periculum recens cõuersi cauendum est, ne si diũ permanerit in toro infidelis, fidem Christo, fortassis, amittat, dum vult seruare homini; tum verò libertati illius consulendũ est, ne celebs viuere cogatur, qui forsità vritur. Idcirco decernimus, vt tráfacto sex mensium spatio res ad Episcopum deferatur, qui benè perspecta causa, fideli declaret, copiam esse aliud matrimonium ineundi propter fidei, aut charitatis scandalum quod patitur. Quod si nullum esse periculũ incohabitatione viderit, iubeat expectare in-

*De diuort. c.
quanto & c.
haud eamus
28. q. 1. c. iam
nũc, & c. sic
e nim. 28. q. 2
c. si infidelis.*

D 4 fidelem:

ACTIO

1. Corint. 7. fidelem: vel etiam consulat cohabitare, si prodesse intelligit, iuxta Pauli Apostoli consilium. Neque enim potest omnibus conuersis eadem lex præfigi, cum occurrant profectò variæ circumstatiæ, neque sit omnium infidelium eadem ratio. Quare Episcopi prudentia in re dubia, ne grauitèr erretur, consulenda erit, & iuxta c. quanto de diuortijs, cum casus acciderit, decernendum.

DE NOMINIBVS Indorum. Capit. XI.

NE in Indorum Baptismo, & matrimonio falli sæpe contingat, dum ignoti illud repetunt, omninò vetètur gentilitatis, aut superstitionis suæ nominibus vti, sed omnibus Christianis assuetà nomina in Baptismo apponantur. Cognomina verò, vt inuicem discernantur, masculi quidem paterna, fœmelæ, materna retineant.

NE

SECUNDA. 29

NE REGVLARES

Baptismi, aut matrimonij sacramenta administrent. Capit. XII.

Regularibus præterquàm in Indorum oppidis, vbi parochorum munus exercet, baptisteria habere, aut præter necessitatè baptizare, aut matrimonia copulare, sacri Canones prohibent. Id ita fieri hæc Synodus valde commendat, ne scandala in Ecclesia ab ijs fiant, quos maximè oportet exemplo humilitatis alijs præstare.

16. q. 1. cap. Plac. Clem. de priuil. c. Religiosi. Concil. Later. sub Leone. 10. sess. 11. Concil. Trid. sess. 24. de reformatione. mat. c. 1.

IN CONFIRMATIONE

nihil ab Indis accipiendū. Cap. XIII.

Cvm Sacramentum confirmationis accipiunt Indi, nulla ratione quicquã pecuniæ, aut argenti ab ijs petatur, neq; vt offerant inducantur. Quin etiã qui præ inopia candelas ferrè non poterunt, ijs ab Episcopis benignè cõferantur.

D 5 tur,

A C T I O

tur, & cerei, & lintea; idem in baptismo
seruetur de cereo, & caputio baptismali.

D E E X A M I N E

Confessorum. Cap. XIII.

*Concil. Trid.
sess. 23. c. 15.*

ORdinarij diligenter examinēt eos,
qui confessionibus audiendis sunt
exponēdi, etiam si regulares fuerint, &
quia non sunt omnes ad omnium con-
fessiones excipiendas idonei, oportebit
iustam in examine seruare mēsuram, vt
benè doctis, & literatis generalē appro-
bationem tribuant, minùs vero peritis,
eam limitationem personarum, vel sta-
tutum adhibeant, quam sufficientiæ il-
lorum congruere iudicabunt: quod in
hac facultate confessoriorum ampliāda,
vel restringenda debeat haberi ratio, ne
dum sufficientiæ, sed etiam loci, cætera-
rumq; circumstantiarum, omnibus autē,
quos approbādos duxerint, approbatio-
nis suæ, vel ampliæ, vel restrictæ, vt dictū
est,

S E C V N D A. 30

est, inscriptis testimoniū gratis dabunt.
Laici verò cum præcepto Ecclesiæ de
annua confessione satisfaciunt, schedu-
lam à confessario petent (nisi personæ
alioqui satis probatæ sint) quā, tūm pro-
prio parochō, tū patri familias ostēdēt.

E X T R A O R D I N A R I O S

confessarios Indis aliquando tribuēdos.

Cap. XV.

Conscientijs Indorū curēt Episcopi
consultere per extraordinarios quā-
doque confessarios, quos ipsi qua pote-
runt commodiori ratione, transmittāt,
vt qui parochos suos præ timore, aut pu-
dore, aut fortassis odio aliquo, grauiora
scæpè crimina celant, apud hos veluti sub-
sidiarios euangelij ministros, securè ac
spontè, conscientias suas exonerent. Et
quia in tanta linguarū varietate cōper-
tū nobis est, multos sine poenitentiae sa-
cramēto hucusq; māsisse, inquirāt Epif-
copi qui nam sint eiusmodi, & illis quā
dili-

*Concil. Trid.
sess. 25. de Re-
lig. c. 10.*

A C T I O

diligentissimè possint, de perito aliquo sacerdote provideant qui, illorum confessiones excipiat.

CONFESSIÖNEM IN- tegrè cognoscendam. Capit. XVI.

NON pauci sacerdotes ex imperitia sermonis Indici, interdū etiam ex negligentia, & tædio audiendi, in confessionibus Indorum, multa illorū peccata, sibi penitus ignorata prætereunt, atq; ita perfunctoriè vnum, aut alterum peccatum intellexisse contenti, beneficium absolutionis impendunt. Cū ergo sacramentalis confessio mortalium peccatorum integra esse debeat, neq; possit, nisi necessitatis articulo vrgēte, eiusmodi absolutio esse legitima, oportet omninò poenitentiaē ministros cautos, atq; sollicitos esse, ne sacrilegium admittant in eiusmodi confessionibus detruncatis. Itaque, vel poenitentes ad peritio-

res

S E C V N D A. 31

res remittant, si non sufficienter intelligunt, vel ipsi discant, quod nesciunt, neq; enim rectus iudex est, qui iudicat quod ignorat.

C A S U S R E S E R V A T I

*de Parochis Indorum concedendum. Ca-
pit. XVII.*

Pæsentis auctoritate Synodi, parochis, & approbatis confessariis Indorum, casus Episcopis reservati conceduntur, vt ab omnibus illis, & censuris annexis possint absolvere Indos, cum id expedire in Christo iudicauerint, ne Indi propter imbecillitatem suam, & spiritualis sensus inopiam, dum ad superiores pro reservatorum casuum absolutione recurrere cessant, quod crebrò fit, conscientijs suis illud experiantur noxium, quod pro earum salute ab Ecclesia prouisum est, liceat tamē Episcopo aliquibus parochis hanc facultatem restringere, cum ei videbitur expedire.

S A-

Concil. Trid.
sess. 14. c. 5.
Conc. Florēt.
in instruct.
Armen.
Cōc. Cabilon.
c. 12.
Conc. Lim. 2.
sess. 2. c. 57.

SACERDOTE S. AN-
tequam vestes sacras induant, confi-
teantur. Cap. XVIIII.

Celebraturi Sacerdotes nullatenus
 sacris vestibus induti peccata confi-
 teantur, sed cum confessione opus ha-
 bent; antequam se induant, & quidem
 genibus prouoluti id faciant, nec nisi
 apud confessarium ab ordinario appro-
 batum. Qui aliter, vel audierit, vel fece-
 rit confessionem, sciat se, & præcepti
 reum, & salutarem ei poenitentiam in-
 iungendam; & quoniam domum Dei
 decet omnis sanctitudo, visum est etiã,
 confessionaria mulierum, qua parte ipsæ
 ingrediuntur aperta, & ianuis libera ef-
 se debere, id vt quamprimum fiat, etiã
 in regularium Ecclesijs, hæc Synodus
 admonet, atq; hortatur.

Conc. Parisi.
lib. I. c. 46.

DE

DE VIATICO INDIS
præbendo. Caput: XIX.

Coeleste viaticum, quod nulli fide-
 lium ex hac vita migranti, si poeni-
 tentiam ostendat, negat pia mater Ec-
 clesia, multis ab hinc annis Indis, atq;
 Ætiopibus; cæterisq; personis misera-
 bilibus præberi debere à parochis, con-
 cilium Limense constituit: sed tamen
 sacerdotum cõplurium, vel negligetia,
 vel zelo quodam præpostero, atq; intè-
 pestiuo, illis nihilo magis hodie quoque
 præbetur: quo fit, vt imbecilles pleræq;
 animæ tãto bono, tamq; necessario sibi,
 fraudentur. Volens igitur sancta Syno-
 dus ad executionem perducere, quæ Chri-
 sto duce, pro salute Indorum necessario
 ordinata sunt, seuerè præcipit omnibus
 parochis, vt extremè laboratibus Indis,
 atq; Ætiopibus, viaticum ministrare nõ
 prætermittant, dummodo in ijs debi-
 tam dispositionem agnoscant nempe

Conc. Nic. c.
13. 26. q. 6.
c. de his vero
S. Innoc. in
epist. 3. c. 2.
Conc. Cart. 4.
c. 77.
Conc. Lim. 2.
act. 3. c. 59.

fidem

Conc. Cart. 4. c. 76. 26. q. 6 c. 15. qui in infirmitate. De pœn. dist. 7. cap. si quis, c. nullus 26. q. 6. c. his qui: tempore. Aug. lib. 1. de adult. coniug. c. ultimo.

fidem in Christum, & pœnitentiam in Deum pro suo modo. Neque enim in extrema illa necessitate perfecta omnia exigenda sunt; Cum sanctorum Patrum decreta habeant, qualescumque fidei, & pœnitentiæ testimonium, in ultimo agone positus, ut salutaria sacramenta ministrantur, debere sufficere. Ut autem quam potuerit maximè decenti apparatu, tantum illud sacramentum administraretur; dabunt operam, ut cruce præeunte, & cereis accensis, tum etiam loco honestè composito, & cæteris, quæ in Synodo dicecesana Episcopi curanda prouiderint, ad ægrotum Eucharistia deferatur, si ipse nequeat ad Ecclesiam comòdè portari. Vbi verò Eucharistia non asservatur, id fiet peracto ante meridiem Missæ sacrificio, atq; hostijs pro indigentium numero cõsecratis: porrò parochi, quicumque à prima huius decreti promulgatione negligentes fuerint, nouerint se præter diuinæ altionis iudi-

iudicium, etiam pœnas arbitrio ordinariorum, in quo conscientiae eorum orerantur, duros, atque in visitationibus, in illos de huius obseruatione statuti specialiter inquirendum.

DE COMMUNIONE
in Paschate. Cap. XX.

IN Paschate omnes Christianos adultos communicare iubet sancta Dei Ecclesia, nisi iusta de causa prorogandam communionem, sacerdos audita confessione censuerit. Quod si plerique neophitorum, hætenus ad Eucharistiæ perceptionem non facilè admisi sunt, fidei exiguitati, & morum ineptitudini tribuendum est; cum requirat tanti sacramenti communicatio tum firmam fidem, coelestem illum cibum à terreno, & humano diiudicantem, tum conscientiae munditiam, quam turpitudine ebriositatis, & concubinitus, ac multò magis su-

Concil. Lat. 6. 21. Concil. Trid. sess. 13. c. 9.

E persti-

A C T I O

perditionis nefariæ, prorsus labefactat, quibus vitijs plurimi his regionibus graviter laborant, sed quoniam, & multi Indorum, quotidie in Christiana religione proficiunt, & sunt etiam cæteri inuitandi, ac præparandi, ut cœlesti mēsa, ad quam etiam parvulos vocari vult, diuina sapientia, salubriter fruatur: præcipit sancta Synodus parochis cæterisque Indorum prædicatoribus, ut sæpe, ac serio de fide huius mysterij eos instruant; veram, ac realem Christi Dei nostri præsentiam sub panis specie doceant, eorum desiderium ad tantum beneficium excitent, præcipueq; ad omnium peccatorum detestationem, ac puram confessionem, vitæque in melius emendationem exhortentur, ut assidua denique prædicatione dignos dono illo vivifico reddant. Quos autem parochus, & satis instructos, & correctione vitæ idoneos iudicauerit, ijs saltē in Paschate Eucharistiam administrare nõ prætermittat,

*Conc. Lim. 2.
sess. c. 58.*

Pron. 9.

S E C V N D A. 34

mittat, ne ipse aliqui ecclesiastici præcepti violati reus sit in quibus autē certam sententiam tenere non poterit, cõsulat Episcopum. Nemo verò Indorū, aut Æthiopū, ad communionē recipiatur, nisi proprii parochi, aut confessoris licentiã scripto sibi datam ostenderit.

*D E E V C H A R I S T I A
asseruanda, ubi commodè poterit.
Caput. XXI.*

QVia sacrosancta Eucharistia in Ecclesia asseruata, tum protectio-
nem Christiano populo adfert admirabilem; tum decumbentium necessitatibus opportunè subuenit, optandum certè esset, ac pro virili curandum, ut parochiæ Indorum tanto Dei munere fruerentur; sed quia securitas dignitasque tam præcelsi Sacramenti fidam custodiam, & præsentiam alicuius ministri ecclesiastici, atque alia quædam

*Concil. Trid.
sess. 23. c. 6.*

E 2 postu-

A C T I O

postulat, quæ non facile ubiuis reperiãtur. Idcirco ordinarijs, in Synodo præfertim diœcesana, tractandum providendumq; relinquatur, quibus in locis possit ad populi deuotionem, & munimen, Eucharistia dignè seruari.

C O M M V N I O N E M

damnatis ad mortem non negandam.

Cap. XXII.

*Extra de fur-
sis. c. fures.
Conc. Vormã
siens. vltim.
Leg. 7. tit. 13.
part. 1.*

I, Qui propter facinora admissa capitis damnati sunt; pridie quàm ad patibula à Magistratu ducatur, communionem Christi corporis muniantur, quò patienter, & cum salute animæ, pœnas corpori debitas ferant.

P R O C E S S I O N E S
quomodo faciendæ. Cap. XXIII.

Quo tempore ab Ecclesia solemnnes sanctissimi Christi corporis processiones

S E C V N D A. 35

cessiones aguntur, aut in die Parasceues, aut quocumque alio die publice supplicationes fiunt; nulla fœminarum cooperto vultu, vel vias publicas inambulet; vel de fenestris prospiciat; idq; omnes obseruent, ne leuitate fœminea, à cultu Dei, populum auocent, sed religioso potius, modestoq; habitu, & gestu, internam fidem pietatemq; testentur. Magistratus quoque, ac Reipublicæ ministros moneamus, atq; hortamur in Domino, vt eadem sanctius supplicationes agantur, dent sedulo operam, ne viri, fœminæq; mixtim confuseq; incedant, sed præcat viri omnes, mulieres iuxta Prophetam, *Zachar. 12.* seorsum sequantur Dei ministros.

N E M I S S A E I N D O-
mibus priuatis fiant. Cap. XXIII.

Missæ in domibus priuatis passim dicuntur contra Tridentini Concilij Canonem: hunc ab usum deinceps

*Concil. Trid.
Sess. 22. de
refor. Missæ.*

E 3 omninò

A C T I O

omnino tollendum, curent ordinarij, nec nisi in oratorijs approbatis, & ad eum usum solummodo deputatis, missas celebrari, vlla ratione permittant.

DE ORNATV EVCHEARISTIAE, & vestibus sacris. Cap. XXV.

IN quouis Indorum populo ornamentum, & quicquid ad celebrandum necessarium est, teneatur. Id si fieri alicubi nequeat, sacrae vestes, & apparatus ex alio populo in alium non nisi sub clavis custodia transferatur: vasa quoque olei, & chrisimatis in arcu clausa portentur: quoties vero Eucharistiae viaticum ad aegrotos in oppidis Hispanorum defertur, Sachrista thuribulo praecat sacramentum: si oleum ad infirmorum vntionem feratur, Crucem, & lanterna clausa, candelam portet. In caeteris quoque officijs ecclesiasticis Sachristae parochos suos comitentur, & per se ipsos mi-

S E C V N D A. 36

ministerium suum impleant: si neglexerint facere, quartam obventionem sibi debitam amittant.

EVCHEARISTIA CVM publice exponitur, ministros Ecclesiae debere assistere. Cap. XXVI.

GLoriosissimum Eucharistiae sacramentum, tum in die coenae Domini, tum in festo, & octava corporis Christi, ac quoties populo adorandum exponitur, a ministris ecclesiasticis cum omni deuotione assistentibus associetur, cui officio Prelatus & Capitularibus, & reliquo clero deputet per vices suas, quos ipsi placuerit.

DE ORDINE IN cultu diuino. Caput. XXVII.

Sacerdotes inter Missarum sollennia, dum ad oblationes populi recipiendas

ACTIO

ab altari procedunt; sciant sibi penitus interdictum, ne ultra arcum toralem egrediantur, sed illic foeminas, quæ voluerint offerre decenter expectent. In altari autem maximo præter eos, qui præbendam obtinent in Cathedrali, nullus celebret. Inter Missæ quoque maioris sollemnia in alijs altaribus, quoad licebit, missæ non fiant; cum vero officium divinum in choro cantatur, clerici in Ecclesia non vagentur, neque quisquã, vel deambulet, vel fabuletur, vel perstrepet, sed cum omni pietate rebus diuinis vacet. Alioqui pœnis afficiatur, quas fel-record. Pius. V. infixit.

In motu proprio cum pri- mum.

**DE EXTREMA VN-
CTIONE Indis danda. Cap. XXVIII.**

EXtremæ vñctionis sacramentum nulla ratio patitur Christianis morbo periclitantibus denegari: ne ergo posthac quorundam parochorum desidia, friuola

*Concil. Trid.
sess. 14. c. 23.
de extrema
Vñctio.
Conc. Lim. 2.
sess. 3. c. 75.*

SECUNDA. 37

de hoc excusationem prætereat; innovato superioris Synodi decreto, si ite-
mãdamus, omnibus Indis fidelibus, atq;
Æthiopibus per suos parochos, suo tẽ-
pore pœnitentiam ostendentibus, hoc
sacramentum administrari, atq. inter
cætera à visitatoribus diligenter de hoc
inqui. pœnasq. arbitrio ordinarij ne-
gligentibus imponi.

**VT EXTREME
laborantibus Parochi assistant. Ca-
put. XXIIX.**

IS qui è vita decedunt, dent operam parochi, vt assistant, & maxime pericu-
loso tempore, animas sibi commissas iu-
vent: quod si per se non possint, certè
aliquem idoneum substituant, qui mo-
rientem excitet, & cohortetur, atque, In
dis præfertim, exhortatione ab hac Sy-
nodo euulgata, opitulentur.

*Conc. Cõpost.
sess. 3. c. 37.*

E 5 DE-

A C T I O

DECRETA TRIDENTINI

Concilij de ordinibus, esse seruanda, & domicilia iurata abroganda. Cap. XXV.

QUæ à Patribus in sacrosancto concilio Tridentino, de ijs qui promouetur ad ordines constituta sunt, ad Ecclesiæ dignitatem, ac puritatem, conseruandam, summopere necessaria, ita diaboli instinctu, & prauorum hominum fraude, sæpe numero negliguntur, eum ad sacratissimū sacerdotij munus, passim infimas focces hominum, cum summo nostro dedecore irrepsisse videamus. Quod ut posthac Episcopi diligentissimè caueāt, sancta Synodus æternæ vltionis, quæ negligentibus pastoribus imminet, cōtemplatione obtestatur, atque admonet, vt quæ de inquisitione vitæ, ætatis, natalium, eorū, qui sunt assumendi ad quoscumque ordines, præcipuè ad maiores, necnō de litteris testimonialibus; tum etiam de examine præ-
uio,

Concil. Trid.
Sess. 23. c. 5.
6. 7. 8. 10.

SECUNDA. 38

uio, ac feuero, sanctissimè generale concilium statuit, nullo modo vnquam sibi prætermittenda existiment, præfertim in ijs qui ex Europa aduentant, & quicumque alias non satis noti sunt. Ab alieno autem Episcopo nullus omninò promoueatur, nisi litteras ordinarij sui de omnibus supradictis, testimoniales deferat. Alio qui & ordinans, ab ordinū collatione per annum, & ordinatus ab exequutione arbitrio sui Episcopi sunt ipso iure suspensi. Quoniam verò abusus quidam iam pridem inoleuit, vt per domicilia quædam iurata, quæ verbalia, & commentitia plerumquè sunt, in fraudē Ecclesiæ, & sacrorum Canonum contemptum ad ordines indigni irrepant: declarat hæc Synodus neminem sub prætextu domicilij esse ordinandum, nisi illud legitimè, quemadmodum ius statuit, contractum fuerit, atque insuper si alibi ceperint ad ordines promoveri, sui prælati litteras testimoniales ostend-

Concil. Carth.
3. c. 21.
Conc. Aurel.
3. c. 15. 9. q.
2. per totum.
c. 1. & seq. de
tēp. ord. in. 6.
Concil. Trid.
sess. 25. c. 8.

A C T I O 2

ostendant: si quis ad titulum domicilij iurati, antequam domicilium ipsum legitime contraxerit, ordinabitur, sit ab ordinum executione ipso facto suspensus, & cuiuscumque beneficij, aut parochiae Indorum incapax per triennium.

A D T I T V L V M I N

dorum posse promoueri etiam patrimonij expertem. Cap. XXXI.

IN sacris praesertim presbyteratus ordinibus conferendis, illud praecipue spectare debent Episcopi, ut operarios idoneos tantae huic Indorum messi suppeditent, si quidem ea totius Episcopalis officij in hac Prouincia, potissima cura est: ut qui ad Euangelij gratiam diuinitus vocantur, ministros habeant, quoad fieri possit, & zelo animarum praeditos, & numero sufficentes. Quod si alii idonei sunt, qui ordinari petunt, & se ipsos doctrinae Indorum dedicare cupiunt, nullo

S E C V N D A. 39

nullo modo propter patrimonij tenuitatem repellendi sunt, quin potius quoad hanc Ecclesiam indigerit, quaerendi, & inuitandi, qui moribus sunt probatis, & litteratura etiam sufficiente, & linguae Indicae non imperiti. Neque enim hos mendicare verisimile est, in tanta parochiarum multitudine, & sacerdotum penuria. Neque vero concilij Tridentini vlla ex parte decreta violantur, cum necessario animarum saluti hac ratione consulitur, quemadmodum Limensis quoque superior Synodus censuit. Ad titulum ergo doctrinae Indorum, quamuis nulla specialis parochia illico designetur, quicumque reuera Indis praeficiendi putantur, iure ordinarij poterunt.

D E S I M O N I A C A V E N

da in ordinationibus. Cap. XXXII.

Quamuis omnium antiquorum Canonum definitionibus, ac nouissimè

*Concil. Trid.
Sess. 21. c. 2.
Conc. Lim. 2.
sess. 2. c. 26.*

*Conc. Calced.
act. 15. c. 2.
1. q. 1. cap. si
quis Episcopus.
Concil. Trid.
sess. 21. c. 1.*

A C T I O

simè sacri Concilij Tridentini decreto quæuis simoniacæ labis species, vel etiã auaritiæ suspitio ab ordinũ collatione, longissimè relegetur, non cessant tamè adhuc multorum hominũ improba ingenia ad sacrorum ordinum susceptionem, quod meritis, & doctrina, non obtinent, prauis, & occultis artibus aspirare, & quod sine dolore referre non possumus, auaritia duce, aditum sibi nunquam ad sancta sanctorum, aperiunt. Ex quo fit, vt abiectis, atque indignis ministris, & Ecclesiasticus status passim dehonestetur, & noua hæc Christi hæreditas operarijs confusibilibus occupata, exiguos admodum fructus faciat, cum per Dei gratiã possit facere vberri mos. Itaque, vt malum hoc, quo grauius nullum existimari debet, ex domo Dei funditus exterminetur, declarat sancta Synodus, tam dantes, quàm accipientes, aliquid pro ordinatione, etiam quocumque colore, poenas à iure infligendas,

SECUNDA. 40

Etas, ipso facto incurrere, neque vllam in hac parte consuetudinem excusare, neque prætextum vllum esse admittendum, quod spontè offeratur, aut detur, præsertim quando exiguitas doni, & personarum, ac temporis ratio non attestantur, iuxta Alexandri tertij decretum, puritatem in dante, & accipiente, ab omni suspitione auaritiæ alienam: sed neque pro dimissorijs, aut testimonialibus litteris, neque pro sigillo, neque alia quacumque de causa, eadem Tridētina Synodus patitur Episcopos, eorumue ministros, aliquid accipere, excepto quod notarius, decimam partem aurei pro singulis litteris accipere possit, si nullũ ei ab Episcopo salarium constitutum sit.

*Ex. desimo. c.
Et si quæstiones.*

*Concil. Trid.
sess. 21. c. 1.*

A C T I O

IDONEOS SOLVIMMO.
do esse ordinandos. Cap. XXXIII.

IN ordinibus minoribus conferendis, & interstitijs temporum expectandis, potissimùm verò sufficientia, cuiuscūq; ordinandi solerter exploranda, atq; ijs, qui munus idonei reperti sint, penitus excludendis Episcopi integrè, omni affectione humana postposita Tridentini concilij saluberrima decreta custodiant, vt Deo, & Ecclesiasticæ fideles se dispensatores probent, neque vero eo prætextu, quòd Ecclesiæ laborent inopia ministrorum, indignos ad sacras functiones vocare debent, quādoquidem, & illorum iam dudum copia excreuit, & longè certè meliùs Dei Ecclesiæ, & saluti Neophitorum consulitur paucitate electorum sacerdotum, quàm multitudine imperitorum.

Concil. Trid.
sess. 23. c. 11.
c. 7.

DE

SECUNDA. 41

DE MATRIMONIIS
contrahendis. Cap. XXXIII.

PRO ijs, qui contrahere volunt, publicæ monitiones, aut denunciationes fiant diebus festis, vbi populus frequens fuerit. Ignoti verò & exteri, aut vagantes, nullo modo ad coniugium admittantur, nisi informationem prius Prælati ipse, & viderit, & probauerit, alioqui graues poenas ipsius arbitrio incurrant. Animaduertant quoq; ordinarij, ne in dispensatione denunciationum faciles se exhibeant, nisi cum valdè probabile est impedimentum malitiosum matrimonio ob futurum, & quanuis clandestina matrimonia, ex vniuersalis Ecclesiæ statuto, inualida sint, & penitus nulla, si quis autem adhuc, ita contrahere attentauerit, & ipse excommunicationis sententiam eo ipso incurrat, Et qui cumque etiam nefarijs nuptijs præsen-

Conc. Later.
c. 51.
Conc. Tridēt.
sess. 24. de reformat. c. 6.
7.
Conc. Lim. 2.
sess. 2. c. 21.

In decreto de reformatio.

F tes

res, se præbuerint, præter alias arbitrio ordinarij, infligendas poenas.

DIVORTII CAUSAM A solo Episcopo definiendã. Cap. XXXV.

Conc. Trid. seß. 24.
Conc. Lim. 2. seß. 2. c. 23.
& seß. 3. c. 72.
Math. 19.

Diuortij causam solus Episcopus per se cognoscat, & finiat, poterit tamen eius generalis vicarius processum, vsq; ad definitiuam exclusiue formare; sed nisi causæ prorsus graues, ac perspicuæ probatę intercesserint, nõ sunt matrimonia, quę Deus ipse coniunxit, separanda.

DE SERVO RVM matrimonijs non prohibendis. Caput. XXXVI.

Concil. Trid. seß. 24. c. 9.
Conc. Lim. 2. seß. 2. c. 19.

Serui Ethiopes, nequẽ contrahere matrimonia, neq; cõtractis vti, a suis dominis prohibeantur, nequẽ verò distrahatur coniugati, in ea loca, vbi a cõiugibus abesse perpetuõ, aut etiam diu cogan-

cogantur; non enim debet lex matrimonij naturalis, per legem seruitutis humanam derogari.

DE CEREMONIIS nuptiarum. Cap. XXXVII.

Cum nuptię benedicuntur missa iuxta præscriptũ noui Romani Missalis dicatur, nihil penitus mutato, ceremonię verò consuetę fiant ad Ecclesię ianuam, prout moris est, donec sanctissimi Romani Pontificis auctoritate manuale cõmune publicetur, quod oportebit per omnia sequi.

NIHIL AB INDIIS accipiendum in administratione sacrorum. Cap. XXXVIII.

Pactiones quascumq; tacitas, vel expressas pro sacramentis administrandis, aut sepultura conferenda, sacri Ca-

De simo. c. nõ satis & c. sequent. ibid. c. ad Apostolicam. Conc. Lim. 2. seß. 2. c. 30.

A C T I O

nones tanquã simoniacæ labis commer-
tia foedissima detestantur, laudabiles ta-
men consuetudines, in populo Christia-
no receptas, amplectuntur et probant.
Cæterum de Indis, iam pridem Limen-
se concilium constituit ac declarauit, ne
que pro sacramentorum, neq; pro sa-
cramentalium administratione, neque
vero pro sepulturæ cuiuscûq; apertione
quicquam exigi, aut recipi posse, sacer-
dote quilibet ab Indis recipiente, qua-
druplici pœna mulctato. Quod salutare
decretum Neophitorum edificationi, et
fidei magnopere necessarium, et à ple-
risq; cum non mediocri scandalo illo-
rum contemptum, hæc sancta Synodus
denuò innouat, et quãtum potest serio
comédât, declarans nullas in hac parte
consuetudines, tãquã laudabiles esse alle-
gandas, quæ potiùs abusus sunt nuncu-
pandæ, sed neq; ad oblationes faciendas
in missa, aut aliàs Indi cogantur: sed si
quis offerre voluerit intelligat, id qui-
dem

*Conc. Lim. 2.
sess. 3. c. 26.*

S E C V N D A. 43

dem meritorium, & pium, sed tamen
prorsus liberum esse, vel facere, vel non
facere. Quicumq; tamen Indorum in
Hispanorû urbibus domicilium habêt,
quia & in fide instructiores sunt, & no-
strorum hominû vsum crebrò affectât,
cum ijs poterunt consuetudines in se-
pulturis, & cæteris si quæ sunt laudabi-
les obseruari.

B O N A D E F V N C T O R V M

Indorum à parochis non usurpanda.

Cap. XXXIX.

EX bonis Indorum, qui decedût, pa-
rochi partem aliquã nullatenus vsur-
pare præsumât, etiam sub illo prætextu,
quòd quintam eorum portionẽ pro de-
functi anima erogare velint, sed inte-
grû sit Indis de suis bonis disponere, vt
ipsis placuerit. Quòd si ab intestato de-
cesserint, ad heredes, quid pro anima de
functi erogadû sit, declarare pertineat.

*Conc. Lim. 2.
sess. 3. c. 10.*

ACTIO

PAROCHIS INDORVM *semper providendum. Cap. XL.*

*Conc. Lim. 2.
sess. 3. c. 1.*

NE Christi oves, dum nullū pasto-
rem habēt, funditus pereant, debēt
omnibus modis Episcopi providere, vt
si parochias Indorū desertas viderint,
neque ministros indicē doctos, atque
vltroneos facere inuenerint, mittant
saltem sacerdotes probatos, quos etiam
præsertim vacantes, atq; ad titulum In-
dorum promotos, vel ea ex causa, ex
Hispania missos, compellant (saluo tamē
iure Regij patronatus, quod integrum,
atq; illæsum intelligi semper volumus)
ad curam illorum suscipiendā, quandiu
necessitas vrget, adhibitis, si opus fuerit
etiam censuris, cum lex charitatis, atq;
obedienciæ à studijs quoq; litterarum
abstractos, cogat interdum præsentī ani-
marum periculo subuenire. Verum In-
dici sermonis periti, quoad fieri poterit
quæ-

SECUNDA. 44

quærendi erunt, atq; vt omnes indicē *Cōc. Lim. sess.*
discant, præmijs, & honoribus inuitan- *3. c. 3.*
di, quod si linguæ peritus nullus occur- *De offi. ind. or*
rat, nihilominus sacerdote quocumque *di. c. quoniam.*
parochia munienda est, dummodo mo-
ribus corruptis non sit. Expedi enim
benè viuentem potiùs, quam benè loquē-
tem parochum mittere, si alterum sit eli-
gendum, cum multò ampliùs ædificet
vita, quàm lingua.

PAROCHIAM IN- *dorum ante successoris aduentum à ne- mine deferendam. Cap. XLI.*

Parochiam, siue doctrinam Indorū *Conc. Lim. 2.*
nemo deferere audeat, si quis sine *sess. 3. c. 4.*
sui Antistitis assensu deferendam puta-
uerit, aut ante discesserit, quam succes-
sori rerum Ecclesiasticarum suæ curæ
commisrarum, rationem reddiderit, sit
eo ipso excommunicatus, nam & frau-
des in rebus Ecclesiæ non tollerandæ

F 4 fiunt,

A C T I O

fiunt, & Christi oves facilè defertæ pereunt. Eandem ob causam, ministri Ecclesiæ fideles maximeq; ad Indorum salutem procurandam idonei, nullo modo in Hispaniam reuerti sinantur, nisi publicæ vtilitatis causa, iudicio Prælati, id postulet.

*MINISTROS DIABOLI
à consortio cæterorum Indorum separandos esse. Cap. XLII.*

AD exterminandam Christianæ fidei pestem, quæ Arioli, & scelestissimi dæmonū flamines, tenero Christi gregi perpetuò afferre nõ cessant, quorum tanta est nequitia, vt vno die euertant, quicquid à Christi sacerdotibus per annum edificatur, prouidè admodū in Cõcilio superiore cautum est, vt ij omnes (veluti alioqui inutiles, & decrepiti) in vnum locum congregarentur, clausiq; ibi tenerentur, ne cæteros Indos sua
com-

*Conc. Lim. 2.
srß. 3. c. 107.*

S E C V N D A. 45

communicatione inficerent; vbi etiam alimenta, tum corpori, tum animæ necessaria præberentur. Hoc salutare decretum quanto damno prætermisū sit, fatis nos docuit experientia. Quare vult sancta Synodus, sine vlla excusatione aut mora, executioni mandari, idq; parochis omnibus præcipit, quātum in ipsis erit; Regios verò ministros per Christū obtestatur, & rogat, vt tā salutari instituto operam suam accommodent, statimq; prudenter inita ratione designēt, vbi & quomodò isti diaboli ministri, si ne aliorum pernicie contineantur.

D E S C H O L I S P V E R O R U M I N D I C O R U M. Cap. XLIII.

Scholas puerorum Indicorū parochi *conc. Magūt. c. 45.* valdè sibi commendatas intelligant, in quibus doceatur legere, scribere, &c. atque illud præcipuè, vt nostrum Idiomata Hispanicū consuescant intelligere,

F 5 & pro-

A C T I O

& pronuntiare, sed caueant scholæ occasione, ne illorum seruitute, atq; operis abutantur, neue eos pabulatum, lignatumq; mittant, qua de re sciant conscientias onerari, & ad restitutionem teneri. Doctrina quoq; Christiana pueros, & puellas imbuant, neq; ad sua comoda detineant, sed tempestiuè ad parentes remittant, ijsq; obedientiam deferre, & opem ad subleuandos eorum labores, doceant.

D E C O L L E G I O seminario instituendo. Cap. XLIIII.

QVoniam in sacro Concilio Tridentino inter alia in Synodo Provinciali tractanda, peculiari quadam ratione iniunctum est, vt de seminarijs tanta Patrum imò Spiritus sancti auctoritate decretis instituendis agatur, atq; illud maximè perspicuum est, nullam hoc salutari instituto Ecclesiam perindè indigere,

S E C V N D A. 46

digere, vt hanc nostram Indicanam, in qua nouè plantè Euangelicè accuratè nutriendè sunt; & ad propagandam Christi fidem instituendè. Hęc sancta Synodus officium suum agnoscens, Episcopos omnes, atq; pastores ex parte omnipotentis Dei obtestatur, atq; eorū conscientias quantum potest onerat, vt in ecclesijs suis quamprimum seminaria prædicta puerorum excitanda curent, omnibus impedimentis quacūq; ratione postpositis. Porro ad erigenda, & constituenda conuenienter prædicta seminaria, ex auctoritate nobis ab vniuersali Concilio in hac parte specialiter cōcessa, vno cōsensu statuimus & ordinamus, contributionem ex quibuscumq; redditibus & bonis Ecclesiasticis in huc modum faciendam. Vt ex decimis, beneficijs, Capellanijs, Hospitalibus, confraternitatibus, iuxta eiusdem Concilij statutum, siue Episcopales, siue Capitulares, siue beneficiales redditus sint, etiam ex doctri-

*Concil. Trid.
sess. 23. c. 18.*

*Coc. Paris. lib.
2. c. 30.
Conc. Aquif-
gra. c. 135.
Concil. Trid.
sess. 23. c. 18.
Conc. Lim. 2.
sess. 2. c. 72.*

A C T I O

Conc. Lim. 2. sess. 2. c. 72. doctrinis Indorum, etiam si regulares doctrinas ipsas teneant, tria de centum in perpetuum applicentur, & ex nunc applicata censeantur; ad quam sanè portionem (satis certè moderatam) omnes clerici, & prædictæ personæ in conscientia teneantur, necnon œconomi ipsi, & officiales, aut quicumque perfoluere habent eiusmodi ecclesiasticos redditus, præfatam portionem, trium videlicet de quolibet centenariis, retineant pro seminario. Cuius foundationem, & administrationem Episcopi fideliter, & sollicitè curent secundum tenorem, & formam à Concilio Tridentino traditam, scientes se Deo omnipotenti, & sanctæ eius Ecclesiæ rationem, si quid minùs rectè egerint, reddituros.

Placent ne vobis Reuerendissimi Patres hæc decreta?

Omnes responderunt: Placent.

DO-

SECUNDA. 47

D O M I N I C A D E C I M A N O N A post Pētecostem, in die sancti Mauritij, & sociorum eius, quæ fuit xxij. Septembris, tertia Actio habita est in eadem Cathedrali Ecclesia, processione solemni præmissa, ac Missam celebrante Reuerendissimo Episcopo del Rio dela Plata, & post concionem habitam à Reuerendissimo Imperialis Episcopo, eiusdem Actionis tertiæ decreta publicata sunt.

(. . .)

ACTIO

A C T I O
A C T I O T E R T I A
 CONCILII PROVINCIALIS
 Limēsis celebrata in ecclesia Cathedrali
 ciuitatis Regum, die xxij. Septembris,
 Anno M. D. LXXXIII.

Q V A L E S O P O R T E T
 esse Episcopos. Caput. I.

1. Pet. 4.

V A L E S
 esse oporteat E-
 piscopos, à qui-
 bus reformatio-
 nis initiū lumen
 dum est, vt iudi-
 cium incipiat à
 domo Domini,

cùm totius cleri, & populi salus, atq; cor-
 rectio ex illorum correctione pendeat,
 satis quidem sacrae litterae vno verbo
 videntur tradere, cum docent, oportere
 Episcopum irreprehensibilem esse, si-
 cut Dei dispensatorem. Quòd si vbiq;
 qui-

1. Tim. 3.
 Tit. 1.

T E R T I A. 48

quidem Apostolorū successores Episcopos, Apostolicam etiam doctrinam, & vitam referre, par est: tamen propria quadam & peculiari ratione, vbi gentes ad euangelicam lucem primū vocantur, quod in hoc altero orbe nostra aetate, in quos fines seculorum deuenērūt, Dei consilio placuisse cernimus, ibi Apostolico verè muneri Episcoporum, Apostolicam, quoque sanctitatem, & lumen respondere debere, nemo est, qui non videat: Non enim in ouile Dominicum nouus Christi grex, rectè adduci, adductus, rectè pasci potest, quādiu pastores, non quæ Iesu Christi, sed quæ sua sunt, quæerunt. Itaq; primū Princeps ipse pastorum Christus, assidue, atq; ardēter ab omni gradu orandus est, vt pastores huic suo gregi dare dignetur iuxta consue-
 suū, atq; vt tales viros integros, probatos, animarū amatores, et vtilēs omninò in domo Dei Regiæ, et catholicæ Maiestati eligendos pro immensa sua prouidentia

Aug. in psal.
 44. dist. 68. c.
 quorū vices.
 Concil. Trid.
 sess. 23. c. 4.
 de ordin.

1. Pet. 5.
 Hierem. 3.

ACTIO

tia semper inspiret; Deinde qui iam ad hunc locum diuina dispositione sublatis sunt, aut posthac efferentur, eos hæc sancta Synodus in visceribus Christi orat, atque obtestatur, ut dignitatem suam, morum præcipue splendore, & vitæ integritate tueatur, forma facti gregis ex animo, non dominantes fastu sæculari, nec turpe lucrum amantes, nec luxum nec sæ, aut apparatus superuacaneo, quæ sunt huius mundi sapientes, sed benigni, modesti, zelo fidei accensi, pauperum semper patres, & pro commisso sibi grege solliciti, ministerium suum impleant, tales denique sint, ut per eos glorificetur Deus, & pater domini nostri Iesu Christi, atque illorum assiduis precibus præclarisque meritis donet innumerabiles harum nationum animas, ac de potestate tenebrarum ereptas, transferat in regnum filii dilectionis suæ.

1. Pet. 5.
Conc. Cart. 4.
c. 13.
Concil. Tolet.
3. c. 7.
Conc. Antio.
c. 35.
Concil. Trid.
sess. 25. c. 1.
& sess. 13. c.
1. 12. q. 2. c.
Episcopi &
per seq.

QVI.

TERTIA 49

QUIBUS MINISTRIS

uti debeant Episcopi. Cap. II.

Quia verò Episcopi in tanta amplitudine diocesium, per se ipsos pleraque obire non possunt, studiosissime videant quibus sibi utendum ministris putent, ut non nisi optimos, & lectissimos quosque ecclesiasticis functionibus adhibeant. In primis familiares suos pudicos, ac religiosos esse doceant, pia opera, & sacramentorum usum frequentare, publice in præcipuis saltem anni solemnitatibus Christi corpus sumere: vicarios verò & iudices, ac visitatores ex iis qui sapientia & moribus præstant, eligant. Nemini porro non solum infami, sed quouis etiam modo notato administrationem Ecclesiæ, aut visitationem quamcumque committant. Religiosos, & pios viros foueant, veritatis studiosos amplectantur, assentatores & leues homines à se amandent, improbis, &

1. Tim. 3.
Exod. 18.
Concil. Trid.
sess. 2. c. 1.
Concil. Tolet.
act. 2. 1. c. 4.

3. q. 7. c. infamis, & c. infames.

G rapa-

A C T I O

rapacibus, ac flagitiosis, terrori sint. Deniq; que à sanctis Patribus in Concilijs tot, ac tanta de Episcoporum dignitate, grauitate, litteratura, religione, curaq; in defessa pro Christi Ecclesia, copiose, ac necessario, tradita sunt, ea vt in se ipsis exhibeant nouæ huius Ecclesiæ Pastores, omni ratione adniti debent.

DE PROTECTIONE & cura Indorum. Cap. III.

Nihil est in harum Indicarum gentium prouincijs, quod ecclesiæ præfides, cæteri q; ministri, non ecclesiastici modo, sed etiam sæculari potentia insignes, à Christo summo Episcopo, & Rege animarum, sibi vehementius cõmendatum, existimare debeant, quàm vt huic nouo, teneroq; Dei gregi, paternum affectum, curamq; pro spirituali, & temporali eorum necessitate, prout ministros Christi decet, impendant. Et certè

TERTIA. 50

certè harum gentium mansuetudo, & perpetuus seruiendi labor, & naturalis obedientia, atq; subiectio, quosuis homines, quantumuis feros, mouere iure possit, vt eos defendendos potius arbitrentur, quàm improborum prædam esse paterentur. Quapropter dolens impense sancta Synodus in hos miseros, atque imbecilles tantum fraudis, ac violentiæ non solum olim prætermodum inuectum, sed hodie quoq; à pluribus designari, orat in Christo, atque admonet omnes Magistratus, & Principes, vt ijs se benignos præbeant, suorum ministrorum, cum opus est, insolentiam frenent, & Catholicæ Maiestatis fidei commissos, & subditos liberos certè, non seruos agnoscant. Porrò parochis cæterisque ecclesiasticis ministris seriò præcipit, vt pastores se meminerint, non percussores, & tanquam filios, Christianæ charitatis sinu, Indos foueāt & portent. Quod si quispiã percutiēdo

*Conc. Brac. 3.
c. 6. Leo. epist.
82. p. 1. dist.
40. cū Beatus
& c. licet.*

*Conc. Lim. 2.
sess. 3. c. 116.*

ACTIO

maledicēdo, aut aliās quoquomōdo. In
dum aliquem leserit, Episcopi, & visi-
tatores seuerè admodū, & inquirant, &
vindicēt. Profecto enim turpissimū est
Dei ministros, in seculi satellites verti.

NE PERSONÆ ECCLĒ- STICÆ vacēt negotiationi. Cap. IIII.

1. Tim. 6.
Ioannis. 2.

CVpiditas omnium malorum radix,
ita ecclesiastici quoq; status plerōq;
corruptit, vt domum Dei spiritualem,
factam negotiationis domum cum ma-
gno gradus nostri dedecore, magno o-
uilis dominici detrimēto, sancta Syno-
dus, & ingemiscere cogatur & erube-
scere. Cui tanto malo, quod, & in dies
latius serpere, & Indorum saluti vehe-
menter nocere animaduernerit, cu-
piēs pro data sibi à Domino potestate,
efficaciū occurere, stricte præcipit, ne
qua persona ecclesiastica, cuiuscumque
gradus, dignitatis vè sit, negotiationem

facris

Dist. 88. c. cō
sequens Ge-
las. epif. 1.
Dist. ead. c. ne
gotiatorum. c.
fornicari ext.
ne clerici. c. 2.
Conc. Lim. 2.
sess. 2. c. 93.
Conc. Lim. 2.
sess. 3. c. 17.

TERTIA. 51

facris Canonibus toties prohibitā, qua-
cumque arte, colore ve exerceat. Si quis
autem clericus mercaturæ operam de-
derit, præter pœnas à iure, atq; Conci-
lio superiore impositas, quas innoua-
mus, excōmunicationis sententiam
ipso facto incurrat.

PAROCHORVM

Indorū negotiantium pœna. Cap. V.

QVoniam verò auaritię, negotiatio-
nisq; turpitude in Rectoribus
Indorum, & crebrior est, et periculosior,
cum neophiti isti ea de causa, tum scan-
dalum graue sustineant, tum instructio-
nis suę iacturam non mediocrem fa-
ciant, dum ab his in temporalibus ipso-
rum quæstibus occupantur, à quibus de-
bebant spiritualibus incrementis auge-
ri: idcirco sancta Synodus sub iisdem
pœnis proximo decreto propositis, ve-
tat, ne quis Indorū parochus per se, vel

Conc. Lim. 2.
sess. 3. c. 17.

G 3 aliam

aliam interpositam personam quamcumque, cum quibusvis Indis mercaturam exercere praesumat. Insuper neque pecora quaecumque alere, praeter necessaria ad victum, aut agros colere, aut vehendis mercibus animalia tenere, vel locare, neque Indos ipsos ad mineralia sibi curanda mittere, vel eorum operam locare, denique neque cum ipsis Indis negotiari, neque cum alijs per ipsos. Qui istorum quidlibet egerit, etiam excommunicatione latae sententiae eo ipso se noverit innodatum, sciant etiam parochi Indorum mineralium officinas siue ingenia, pannorum quoque lanificinas, caeterasque quaestuarias artes, sibi esse penitus interdictas. Neque enim qui euangelizandi ministerium susceperunt, Deo simul, & mammonae seruire possunt.

DI-

DISPENSATIO NEC
gratis esse faciendas. Cap. VI.

IN quibusdam nostrae Prouinciae partibus, prauus quidam abusus inoleuit, ut pro diuersa qualitate causarum, in quibus dispensatio petitur, maior, minorve precij summa reddatur, adeo ut taxae ipsae veluti lege praescriptae habeantur: quotiescumque igitur, siue vrgens ratio, siue Ecclesiae utilitas dispensandum in aliquos persuaserit, sciant ij, penes quos dispensandi facultas erit, non solum mature, & grauiter causa cognita, sed etiam gratis omnino dispensationem esse faciendam, aliterque facta dispensatio subreptitia censeatur.

Concil. Trid.
sess. 25. c. 18.

G 4 DE

**DE NOTARIIS,
& Fiscali, & Iudice causarum Ec-
clesiasticarum. Cap. VII.**

2. q. 7. c. nul-
lus & c. lai-
co.
16. q. 7. in no-
na & seq.
c. contingit
de arbit.

In causis criminalibus clericorum nul-
la ratione liceat informationē iudicis
seu cuius personæ sæculari cōmittere,
cū, & alienum id sit à iure Canonico,
& Ecclesiasticæ dignitati iniuriosum.
Illud verò Prælati summopere attēdāt,
vt in causis matrimonialibus, cum de di-
uortio, vel adulterio agitur, fidelissimo
secreto negotia gerantur, ne per negli-
gentiam in discrimen graue, partes cō-
ijciantur.

Conc. Lim. 2.
sess. 2. c. 100.

**OFFICIA NOTARII,
& Fiscalis gratis cōferenda. Cap. VIII.**

Concil. Tolet.
act. 2. c. 15.
Conc. Cōpost.
act. 3. c. 24.
Conc. Lim. 2.
sess. 2. c. 101.

Officia Notariatus, aut Fiscalatus,
quemadmodū est in concilijs Pro-
uincialibus sæpe dispositum, neq; ven-
dantur,

dantur, neq; locentur, sed hominibus
probis, atq; industrijs, gratis ab Episco-
po conferantur: si secus fuerit factum,
contractus omnis, ipso iure sit nullus.

**SINE DIMISSORIIS
litteris clericum non esse recipiendum.
Cap. IX.**

Grauisimè veterum patrum insti-
tuta sanxerunt, ne clerici sine legiti-
tima facultate, vel à sua diocesi recede-
rent, vel in aliena reciperentur. Sed qui
id iuris solū esse volunt, quod ipsis li-
bet, faciliè iura omnia pessundant, & vbi
volunt vagantur, neq; suis Præpositis
obedientiam deferentes, neq; quicquā
aliud, crebris huc illuc cōmeationibus,
præterquā auaritiæ suæ, ac libidinis scā-
dala plurima excitātes: istos vt discipline
ecclesiasticæ subditos esse doceat, præ-
cipit omninò sancta Synodus, sub pœ-
na pecuniaria arbitrio Episcopi, vt nul-

Conc. Cart. 1.
c. 5.
Conc. Calced.
act. 15. c. 13.
Distin. 71. c.
primatus, &
c. extraneo, et
c. hortamur,
& c. nullū.

De cler. non
resi. c. frater-
nitati.
Concil. Lim.
sess. 3. c. 4.
Concil. Trid.
sess. 23. c. 16.

ACTIONE

lus clericus ex vna diocesi in aliam committitur sine litteris dimissorijs: Nullus quoque sub eadem poena Vicarius, aut Prouisor, aut Iudex ecclesiasticus aliter admittat quemquam, etiam ad Missam celebrandam: Idem à regularium superioribus obseruari sancta Synodus obnixè petit, atque admonet. Insuper statuit, ne huiusmodi litteræ dimissoriæ, à quouis Vicario impetrari valeant, sed tantùm ab ipso Episcopo, vel ab ipsius Vicario generali habente Episcopi expressam ad hoc in suo titulo facultatem: secus concessæ, vel obtentæ litteræ nullius sint roboris vel momenti.

DESECTORIBVS

instituti regularis non esse committendas parochias Indorum. Cap. X.

Conc. Trid. sess. 14. c. 11.

Regularia instituta qui professi sunt, deserentes, nō sunt ab Ecclesiæ presulibus fouendi, ijs igitur, neq; beneficium,

TERTIA. 54

cium, aut ecclesiasticum ministerium conferatur, neq; vero parochia Indorū, nisi ad id idoneam facultatem à sede Apostolica obtentam ostenderit: exempti quoque à suis superioribus, aut qui sub nullius certi Prælati disciplina in his partibus agunt, nullo modo Indorum doctrinis præficiantur, quin potius, si deliquerint, corripiantur ab ordinario iuxta decreta sacri Concilij Tridentini, atq; eorum litteræ dimissoriæ, & facultates diligenter examinentur. Quod si, aut insufficientes, aut iam exacto iusto tempore inuolidæ fuerint inuentæ, omninò in Europam remeare, etiam sub censuris compellantur.

Concil. Trid. sess. 14. c. 11.

Concil. Trid. sess. 6. c. 3.

QVOTO NVMERO

Indorum præficiendus sit parochus.

Caput. XI.

10. q. 3. cap.

Unio nostra.

c. ad audiend.

et c. 1. et c.

fin. de Eccl. edific.

ET Antiquissima iura, & nouissima sacri Tridentini Concilij decreta Episco-

ACTIO

*Concil. Trid.
Sess. 21. c. 4.*

Episcopos magnopere admonent, ne plures parochianos Rectori alicui committi patiantur, quàm quibus possint sufficere ad ecclesiastica sacramenta administranda, & diuinum cultum peragendum. Quod mature expedientes Patres in hac ipsa vrbe iam pridem ad Synodum Prouincialem cōgregati simul etiam perniciosum illū abufum in hoc nouo orbe vigere considerantes, quo in numerabiles Indi, interdum in locis valdè distantibus, vnius parochi curæ traduntur, à quo, neque instrui in fide possunt, neque sacramentis necessarijs imbui, neque prout opus est regi, maximè cum ii, vtpote paruuli plurima, ac pene continua cura pastoris indigeant, vt animas suas liberarent super speculam domini constituti, clara voce pronunciant, testatiq; sunt, iudicare se nō posse vni rectori plures parochianos Indos, quam quadringētos tuto committi: sed neq; ipsis adhuc quadringentis vnum

*Conc. Lim. 2.
Sess. 3. c. 76.
77. & 78.*

suf-

TER TIA. 55

sufficere certo se affirmare: interim tamen id tollerādum esse. Hæc igitur sancta Synodus, eadem in Domino sapiēs, ne in districto Dei iudicio cogatur, animarum iacturam ex defectu pastorum sustinere, seriò admonet, atq; declarat, tam numerosum Indorum populū, non posse, tuta cōscientia, paucis rectoribus committi, si plures reperiantur idonei (si enim desint, alia ratio est) cum præfertim Indorum tributa, quæ doctrinæ potissimò titulo exiguntur, tanta sint, vt longè plures ecclesiasticos ministros, non rarò alere possint. Itaq; censemus in quocumq; populo Indorū, qui contineat parochianos trecentos, aut etiam ducentos, proprium parochum debere constitui. Cum autem pauciores fuerint quam dūcēti, curet & efficiat Prælatus, vt eo reducantur, vbi commode regi possint.

UT

A C T I O

V T A S S I G N E T V R

*parochus ijs, qui in mineralibus, aut
lanificinis agunt. Cap. XII.*

IN prædijs, pannorum quoq; aut sac-
chari, aut mineraliũ officinis, vbi ani-
marum non exiguus numerus seorsum
degit, sæpe doctrina, & sacramentis ho-
mines destituuntur. Curent igitur ordi-
narij, vbi numerus competens est, sacer-
dotem præficere doctrinæ illorum, ex
portione Canonica sibi debita quadru-
plicitis noueni sustentadum, vbi decimæ
Ecclesiasticæ dantur. Quod si hæc pro-
illius sustentatione non suffecerint, ex
bonis, aut commodis ipsius domini, aut
cuius interest (qui si renuat per censu-
ras etiam compelli debet) arbitrio or-
dinarij cõgrua portio assignetur. Si ad
rektoris quoq; sustentationem qui Hi-
spanorum curam gerit non suffecerint,
quatuor nouenæ partes in ecclesiarum

*De eccl. edifi.
c. ad auditum,
& c. final.*

ere-

T E R T I A. 56

erectionibus constitutæ, iudicio ordi-
narij ex parochianorum bonis, cõgruës
portio suppleatur: iuxta Concilij Tride-
tini decretum.

*Concil. Trid.
sess. 21. c. 4.*

D E P O R T I O N E

*debita parochijs, & hospitalibus Indo-
rum. Cap. XIII.*

ECclesijs, siue parochijs Indorum, ex
erectione, & fudatione debetur vna
nouena pars eum dimidia; hospitalibus
quoq; siue Xenodochijs Indorum, statũ-
dem omninõ attributum est, quemad-
modum in Synodo quoque prouincia-
li Limensi annis ab hinc sexdecim, ex-
plicatum est. Quamobrem, & prædicte
portiones in posterum fabricæ, hospi-
tijsq; Indorum, sine excusatione reddã-
tur, & capitula Cathedraliũ pro ijs, quæ
hactenus retinuerunt, videant quemad-
modum conscientias suas exonerent.

*Conc. Lim. 2.
sess. 3. c. 81.*

D E-

A C T I O

D E F E C T V S D O-

ctrina, ecclesijs Indorum debere cedere.

Caput. XIII.

EA, quæ propter absentiam Indorum parochis de legitimis stipendijs subtrahuntur, quos vulgo defectus doctrinæ appellant, debent omninò in utilitatem Ecclesiæ Indorum conuerti, itaque vel fabricæ Ecclesiæ, vel ipsius oppidi pauperibus pro Episcopi iudicio, omninò distribuantur, neque ad alios vsus vlla ratione applicetur, sicut Regi nostro Catholico placet, si quando tamen ex mandato Episcopi pro Ecclesiasticis negotijs parochus, ab Ecclesia sua abfuerit, pro talibus absentijs, sic ab Antistite suo approbatis, nihil de stipendio debito imminuatur. Cum iniquum sit, qui Ecclesiæ inferuit eum Ecclesiæ mercedè spoliari. Parochijs porrò Indorum, quos regulares olim minori cum stipendio tenuerunt, eo quod ipsi paucioribus es-

sent

*Conc. Lim. 2.
sess. 2. c. 11.*

T E R T I A. 57

sent contenti, etiam ad parochos sæculares redierunt, reddatur omninò equale stipendium, quale solet cæteris conuicinis solui, vt labor æqualis non inæqualem habeat mercedem.

D E R E F O R M A T I O N E

clericorum communiter. Cap. XV.

QVæ à Patribus magna Spiritus sancti luce perfusis, in œcumenico Concilio Tridentino de vita & honestate clericorum, grauitè, & sapienter præcepta sunt, ea omnes, maxime Ecclesiæ huius nouæ ministri, assiduè meditari, atq; obseruare studiosissime debet, merito enim tradunt maiores nostri, nihil esse quod alios magis ad pietatem, & Dei cultū instruat, quàm eorū vitam, & exemplum, qui se diuino ministerio dedicarunt: cum enim in altiorem locum à rebus sæculi sublatis conspiciantur, reliquos profectò in eos oculos

*Concil. Trid.
sess. 22. c. 1.*

H con-

A C T I O

conijcere, tanquam in speculum, vnde sumant, quod imittentur. Quapropter sic decere clericos in sortē Domini vocatos, vitam moresq; suos omnes componere, vt habitu, gestu, incessu, sermone, alijsq; omnibus rebus, nihil nisi graue, moderatum, ac religione plenū præ se ferāt; leuia etiam delicta, quæ in ipsis maxima sunt, effugere, vt eorum actiones cunctis afferāt venerationem. Quo circa statuit eadem Synodus Tridentina, vt quæ aliās à summis Pontificibus, & à sacris Concilijs, de clericorum vita, honestate, cultu doctrinaq; retinenda, ac simul de luxu, comensationibus choræis, alijs, lufibus, ac quibuscumq; criminibus, necnon sæcularibus negotijs fugiendis, sancita fuerunt, eadem imposterum iisdem pœnis, vel maioribus arbitrio ordinarij imponendis, obseruentur: neque appellatio executionem hâc, quæ ad morum correctionem pertinet, suspendat: quæ salutaria præcepta communiter

TERTIA. 58

muniter proposita, volens hæc Synodus inuiolabiliter obseruari: hæc circa cleri reformationem, omni appellatione postposita, specialiter exequenda cōstituit.

DE HABITU CLERICORUM. Caput. XVI.

PRimum habitus externus clericorū decens sit, nihil prophanum, nihil ambitiosum præ se ferat; vestes, neque diuersi colores, neq; fericæ sint; neque aut breuiores & strictiores, neq; contra proliores, & splendidiores quàm decet, sed pro Ecclesiastica grauitate tales; remoueantur verò à clericali vsu, noua quædam inuenta indumentorum, aut ornatus, quæ milites, non clericos decet: qualia sunt, quæ patrio more, vobis care solent, *Lechuguillas, polaynas, punetes, guarniciones de seda, faxas en los manteos, alamares, monteras, pantuflos,*

Concil. Trid. seß. 14. c. 16. Conc. Lat. sub Leo. 10. seß. 9. Concil. Const. seß. 14. Clem. quoniã de vita, et hon. cler. 21. q. 4. per totam. Conc. Lim. 2. seß. 2. c. 87. et seß. 3. c. 20.

A C T I O

o çapatos de seda, follajes en las calças o muslos, aunque sean de paño. Et si quæ sunt alia huius generit. Noctu autem armatos volitare (cũ domi etiam quouis modo continere se debeant) tũm etiam vestitu militari, ac profano compositos, nulla ratione ferendum est. Quod si negotium vrgeat noctu egredi domo, lux certe preeat, aut honestus comitatus, vt filios lucis ostendat. Porrò cum iter faciunt, decorum sacerdotale, ipso etiam apparatu conseruent. Etenim quod quidam faciunt, lâceas, sclopetos, aliaq; id genus arma gestare, milites Christi magnopere dedecet. Barbam, & tonsuram clericalem singulis saltem mensibus radant: si quis hæc parui pendens, vestibus profanis vti, aut armis deprehendatur, amittat statim omnes supradiçtas profanas vestes, atq; arma, quæ arbitrio Prælati applicentur, atq; alijs etiam grauioribus pœnis, prout illi videbitur subiçiatur.

*Conc. Lim. 2.
sess. 3. c. 21. d.
23. c. prohibi
te, & c. non li
ceat de vi. &
hon. cleric.*

DE

T E R T I A. 59

DE LVDO. Cap. XVII.

ITa multorum clericorum in ludèdo creuit excessus, vt cogamur remedia austeriora tentare, quo, & ecclesiastici ordinis infamia aliqua ex parte aboletur, & perdit mores illorum, qui in huiusmodi insaniunt, quoad fieri poterit, corrigantur: quicumq; ergo aleæ, cartisue piçtis, aut alteri, iure prohibito, ludovacuauerit, & summam excedentem quinquaginta aureos, luserit, excommunicationis sententiã ipso facto incurrat; exceptum tamẽ esse volumus honestum aliquem, ac recreationis tantũ causa susceptum ludum; in quo commestibile quidpiam, precium sit, & tale vt duorum aureorum valorem non excedat, quod etiam ipsum frequens esse non debet.

*Dist. 35. cap.
Episcopi in. 6.
Syn. can. 50.
Concil. Lim.
sess. 3. c. 22.
De vit. & ho
ne. cleric.*

H; NE

ACTIO

*NE CLERICI FOE-
minas comitentur, aut laycis in ser-
uiant. Cap. XVIII.*

*Concil. Tollet.
act. 2. c. 33.
& act. 3. c. 8.*

NVllus in sacris constitutus, foeminis familiare ministeriū exhibeat: ita ut equitando ducat à tergo, aut ambulando manu teneat, aut comitetur, nisi foror, vel mater sit, alioqui & clericus, & foeminę contra agētes, arbitrio Episcopi puniantur. Eidem quoque sententię subiaceat clericus, si layco alicui famulum se exhibuerit, & œconomi, aut alicuius alterius officij genere inseruierit, qui & gradum suum, & nostrum decretum contemnens, quiduis horum fecerit, arbitrio Prælati puniatur: valde enim absurdum est: ut qui ad altissimi ministerium consecrati sunt, hi se laycorum, & maxime foeminarum famulos patiantur.

DE

TERTIA. 60

DE COHABITATIONE mulierum, & cōcubinato. Cap. XIX.

FOeminarum cōsortia vitare clerici debent, ne vel continentiam, quam Deo vouerunt, violent, vel certè honorē suum grauitè lædant, ac clericalem ordinem ludibrio cæteris exponant. Itaq; non solum concubinas tenere nefas, sed etiam mulieres quascūq; suspectas, vel domi alere, vel foris frequentare, turpe admodum est, & quoniam impunitas, peccandi licentiam facilè tribuit, mererint, se præter cæteras pœnas sacrorum canonum, constitutione Concilij Tridentini ad primā monitionē Episcopi, si non abstineant, tertia parte fructuum, obuentionum, ac prouētuum, & beneficiorum ipso facto priuari. Ad secundam vero monitionē, si adhuc persistant in flagitio, non solum beneficiorum fructibus priuari, sed etiam ab administratione beneficij, eo ipso suspēdi.

*Extra. de co-
hab. cler. &
foem.
Dist. 32. cap.
quonia & seq.
Dist. 29. c. 0-
portet. c. seq.*

H 4 Quòd

A C T I O

Quòd si tertiam præterea monitionem sine emendatione præterierint, omni beneficio, & officio ecclesiastico priuandos esse, atq; inhabiles ad quosuis honores, & beneficia reddendos. Nominè verò beneficij, & ecclesiastici honoris, siue prouentiũ, comprehendi etiam doctrinas Indorum, atq; ex eis prouenientia stipendia, declaramus: quod si nulli ecclesiæ inferuierint, neq; beneficium habuerint clerici concubinarij, nihilominus à suo Prælato seuerè puniantur, iuxta eiusdè Concilij decretũ, additis etiã grauioribus pœnis, prout ipsi videbitur expedire. Episcopi autè, & visitatores eorũ in prædictos clericos concubenarios inquirat assidue, & postposita omni appellatione ad executionem, etiam sine strepitu, & figura iudicij, facti veritate inspecta, procedant, scientes sibi in æterno Dei iudicio grauissimè imputandũ, si eiusmodi concubenarios monere, aut punire dissimulauerint. Porrò parochijs

Concil. Trid.
sess. 25. c. 14.
Conc. Lim. 2.
sess. 2. c. 82.

Concil. Trid.
sess. 25. c. 14.

Conc. Lim. 2.
sess. 3. c. 7.

Indo-

TERTIA. 61

Indorum nullo modo clericos incontinentia notatos, aut suspectos præficiant; quin potius, cũ tales rescuerint, sine cõtatione remoueant, neq; aliundè remotos aliò transferant, ne propter eos (quod crebro cernimus) nomè Dei blasphemetur inter gentes, sed neq; iuuenclas Indas ad seruitia domestica, siue perpetuò, siue etiã per vices alternates, tenere vlla ratione permittantur: sed aut famulatu virorum, aut si opus erit, mulierum satis ætate prouectarum seruitio vtantur.

NE IN SCENICIS, CLERICI aut monachi agantur. Cap. XX.

Clericos, aut monachos agere in scena, aut mimico quouis ludo, non decet, nisi fortè argumentũ sit piũ, ac religiosum, & ab ordinario approbatũ ad ædificationè populi: sed neq; quemcũq; clericũ maioribus initiatum, personã ludicrã in eiusmodi comedijs pronũtiare

Concil. Tolet.
act. 2. c. 23.
de vit. et hon.
cler. cum de
corem.

Conc. Lim. 2.
sess. 2. c. 42.

H 5 fas

A C T I O

fas est: Quicumq; horum vtrumuis fecerit, sit eo ipso excommunicatus.

NE CLERICI DECL- marum conductores sint. Cap. XXI.

Extra. ne cleric. c. 1. 22. q. 3. c. placuit.

SACRÆ leges prohibentes clericos conductores fieri, ad vnguē obseruētur.

DE STUDIO CLERICORUM. Cap. XXII.

Concil. Trid. sess. 21. c. 18.

LECTIONI librorum ecclesiasticorum, Clerici attendant, vnde officij sui admoneantur, & authores habeant casibus conscientiaē tractandis idoneos, in quibus versati sint oportet. In his vero negligētes corripiātur. Nullus verò ignotus, & peregrē veniens clericus, in signe illud assumat, aut gestet, quod nostri Becca appellant, neq; supra pileum clericalem, galerum amplum, vel sericum ferant: prout Episcopis vel Præbendatis,

Concil. Trid. sess. 21. c. 18.

T E R T I A. 62

tis, vel graduatis moris est, neq; vero se, aut Doctorem, aut Magistrum, aut Licēciatum, aut Bacchalaureū nomet, seu subscribat, sub cētum aureorum pœna, nisi prius Prælato legitimum titulum ostenderit, ne fallaci ostentatione imperiti lædantur, & seducantur.

NE VENATIONIBVS & aucupijs clerici studeāt. Cap. XXIII.

VENATIONIBUS, aut aucupijs clericos studere, sanctorum Patrum statuta prohibēt, atq; adeò canes venaticos, aut accipitres alere, more Principum sæcularium: si quē ergo huiusmodi ineptijs deditum ordinarij, & visitatores, offenderint, opportune coerceant.

Conc. Franci. sub Zachario ne cler. l. monachi. c. 1. Concil. Trid. sess. 24. c. 12. Conc. Lim. 2. sess. 3. c. 18.

NE

ACTIO

*NE TABACHVM
Præsbyteri sumant ante Missam.
Cap. XXIII.*

Prohibetur sub reatu mortis æternæ
Præsbyteris celebraturis, ne tabachi
fumum ore, aut sayri, seu tabachi pulve-
rem naribus, etiam prætextu medicine,
ante missæ sacrificium, sumant.

*VT DIEBUS FESTIS
ad ecclesias cleri cõueniant. Cap. XXV.*

Clerici omnes, etiam prima tonsura
initiati, diebus Dominicis, & festi-
uis, ad Cathedralē ecclesiam, aut ali-
quam parochialem, de assensu ordinarij
ad vesperas primas, & secundas, ad ter-
tiam, & missam solennem secundū Ca-
nones (postposita quavis excusatione)
cum superpelicijs conueniant, etiam si
præbendam ibi non habeant. Qui ne-
glexerint arbitrio ordinarij puniantur.

*Dist. 91. cap.
Eleutherius.
Dist. 92. c. si
quis Præsbyt.*

DE

TERTIA. 63

*DE OFFICIO DIVINO
ab omnibus capitularibus persoluendo.
Caput. XXVI.*

Divino officio diurno, & nocturno,
ac missarum solemnibus, intersint
omnes in Cathedralibus ecclesijs, Digni
tates, atq; Canonici, quemadmodum in
Tridentino, & Limensi concilio con-
stitutum est. Qui verò nõ interfuerint
sine vlla remissione distributiones amit-
tant, quæ cæteris, qui intersunt eo ipso
debeantur: neq; verò remissionem, aut
condenationem vllam in ijs sibi vicif-
sim. Capitulares facere possint, si fece-
rint nulla sit, sed distributiones ita per-
ceptas teneatur in conscientia restituere,
qui fraudem fecit. Præterea designe-
tur, qui notet defectus absentium fide-
liter, & secreto, cui etiam tertia pars ce-
dat mulctarum, quavis collusionē pror-
sus exclusa. Portiones verò tam ex de-
cimis

*Concil. Trid.
sess. 24. c. 12.*

*Conc. Lim. 2.
sess. 2. c. 63.*

*Conc. Cõpost.
act. 2. c. 16.*

*Conc. Lim. 2.
sess. 2. c. 68.*

*Concil. Tolet.
act. 3. c. 10.*

*Conc. Lim. 2.
sess. 2. c. 66.*

A C T I O

cimis quàm ex obuentionibus debitæ, in quotidianas distributiones cõuertatur, ac diuidantur secundum erectionem, & superioris Concilij Canonem, quẽ in nouamus, atq; omninò seruari mandamus.

*D E P R E C I B V S
Matutinis, & Saluæ Regina. Ca-
put. X XVII.*

HO R Æ Canonica matutinæ, ante Pulsam salutationis Angelicę, ne quaquam inchoentur; signum verò cãpanæ, ad singulas Canonici officij horas detur, omnibus autem sabbatis, saluæ Regina cantetur in Cathedralibus, & Parochialibus ecclesijs, cui intersint Præbendati, & alij clerici omnes cum superpellicijs, etiã primæ tonsuræ, alioqui arbitrio ordinarij plectantur.

N E

T E R T I A. 64

*N E P R Æ B E N D A M
obtinentes à sua Ecclesia absint. Ca-
put. X XVIII.*

CAthedralis ecclesia suis ministris carere non debet. Itaq; quod quæstus, nõ charitatis causa fit, nulla ratione permittendum est, vt Dignitatem, Canonitatum, aut quamcũq; Præbendam in ea obtinentes, ad Vicariatum, aut Curatũ, extra illam mittantur, quod in sede vacante, quia perquam frequẽs est, ne fiat, sancta Synodus sub æterni iudicij cõminatione denunciatur. Nulli quoq; in ecclesia Cathedrali Præbendam obtinẽti, commeãdi in Hispaniam copia fiat, nisi Præbendam suam, aut beneficium prius resignauerit: præterea ijdem in ecclesia Cathedrali Præbendam obtinentes, nõ amplius quàm per mensem, atq; hunc interpolatum, ac per dies, non per horascõputandum, ab ecclesia abesse possunt.

*Conc. Lim. 2.
sess. 2. c. 71.
Concil. Trid.
sess. 14. c. 12.*

D E

ACTIO

DE SCHOLASTICO et cātore Cathedralium. Cap. XXIX.

CVM beneficium detur propter officium, munusq; Scholasteriam obtinentis in Cathedralibus sit, docere literas, Cantoris vero cantum ecclesiasticum. Cumq; tam Tridentini concilij generalis, quam superioris Prouincialis id fieri decreto sancitum sit, statuimus in nostra Prouincia posthac, vt Scholasticus perlegat lectionem, quam ei suus Præful indixerit, et cantor doceat rationem cantus, idq; vterq; exequatur intra decem dies, ex quo statuti notitiam cæperit. Alioqui seuerè arbitrio Episcopi mulctentur. Quod si in seminariò puerorum eligēdo, suo fungantur munere, eo ipso sint liberi à contributione predicto seminariò.

Concil. Trid. sess. 23. c. 18.

Conc. Lim. 2. sess. 2. c. 75.

DE

DE TERTIA 65

DE CAPELLANIS.

Cap. XLXXI.

CApellanię in Ecclesijs Cathedralibus, aut parochialibus institutę, nisi ex ipsa fundatione Dignitatibus, aut Canonatibus, aut alijs beneficijs sint annexę, capitularibus, aut beneficiatis non conferantur, sed alijs clericis vbi sunt institutę, inseruiant, iuxta decreta Concilij Tridentini, & Regis nostri Catholici voluntatem.

Concil. Trid. sess. 24. c. 17.

DE OECONOMIS

Ecclesiarum. Cap. XXXI.

NVLLUS œconomus in Cathedralibus, vel parochialibus ecclesijs admittatur, nisi prius fideiussoribus datis. Arca autem tribus clauibus clausa pro ecclesiastica pecunia conseruanda, vbi commodè fieri poterit, teneatur, in qua œconomi quicquid pecunię receperint, intra triduum reponant.

I DE

A C T I O
D E H A B I T V E R E
mitarum. Cap. XXXII.

Quamuis monachum non faciat habitus, decet tamen vnumquēq; iuxta suam professionem habitu distinguui. Quare qui eremitico instituto gaudent, neque pileum clericorum, neque fratrum, aut monachorum capitium ferant, veste autem vtantur nigra. Quod si paupertatis causa viliori panno vti velint, quem Hispanè vocamus xerga, poterunt facilè nigro colore inficere.

D E S A N C T I M O N I A
lium bonis. Cap. XXXIII.

*Conc. Turon.
c. 31. & 26.
de instit. c. 1.
& c. auctoritate.
De stat. reg.
in. 6. §. sanc.
Concil. Trid.
sess. 25. c. 3.*

AD habitum sanctimonialium non plures recipiantur, quàm ex monasterij bonis ali possint. Præpositæ vero prouideât ipsis monialibus de omnibus sibi necessarijs, ita vt cognatis ex populo in ijs efflagitandis molestæ nō sint. Abbatissis,

T E R T I A. 66

batissis autem, siue Priorissis, seu quocumq; alio nomine præsent, in virtute sanctæ obedientiæ præcipimus, vt quicquid eleemosynæ nomine à monialibus ingredientibus receperint, in redditus annuos, & bona stabilia monasterij conferant. Quod si ex urgente aliqua necessitate eleemosynæ aliquid consumēdū erit: vt nullo modo id fiat, nisi prius consulto, & approbante Prælato. Quod si ex redditibus monasterij, vel ex consuetis eleemosynis tantum suppetat monialibus, vt ad ipsarum victum, fabricam ecclesiæ, aliasq; necessitates commode sufficiat, minimè liceat alias recipere pæta certa eleemosyna pro dote, secus si monialium numerus augeatur.

Conc. Rem. c. 33.

D E V I S I T A T I O N E
sanctimonialium. Cap. XXXIII.

Qvando monasteria sanctimonialiū visitātur, principio visitator vna;

I 2 aut

A C T I O

aut duabus personis honestis associatus ingrediatur: ut dispositionem ipsam domus, atque officinas, ceteraq; necessaria scrutetur, & videat. In fine quoq; visitationis iterum cum capitulum super correctione de culpis tenendum est, eodem modo ingredi poterit. Cetera vero ad cancellos, siue fenestellam transfirantur. Quod si præter hæc opus sit claustra aliqua ex causa ingredi, id non fiat a visitatore, nisi facultate ab ordinario prius inscriptis; obtenta.

DE COLLOCUTORIIS

sanctimonialium. Cap. XXXV.

Abbatissæ, siue Prepositæ secularibus facilem cum sanctimonialibus colloquendi licentiam non concedat, nisi parentes, aut fratres fuerint. Atque ijs ipsis non ita crebro: sine teste vero loqui non permittat. Porro clerici illarum collocutoria ne frequētēt; quod si absq;

Præ-

TERTIA. 67

Prælati permisso, eas visitare pro nihilo duxerint, excommunicentur.

*DE DOTE NON
augenda ob defectum natalium. Ca-
put. XXXVI.*

Si qua mixti generis mulier (quas vulgo mestizas vocant) in monasterium recipi velit, eadem omnino dote, qua cæteræ, recipiatur, neq; pro eo quod admittatur, ut sit de choro, amplius quicquam exigatur, quam à cæteris de choro soleat, cum ea omnis conuentio Symoniaca labe non careat, sed si aliàs satis idoneæ sint, nequaquam tales excludantur à choro ex solo defectu natalium, cum apud Deum fides, non genus in precio sit.

*De symo. cap.
quonia. c. ve-
niens, & c. nō
satis.*

*Concil. Trid.
sess. 25. c. 7. et
c. 59.*

*Conc. Turon.
c. 29.
Conc. foro. In-
li. c. 12.*

ACTIO

LIBROS PROPHANOS,
 & lasciuos vitādos. Cap. XXXVII.

*Pius. III. in
 Cathal. libro-
 rum prohibi-
 torum.*

Libri, qui res lasciuas, & obscenas ex-
 professo tractant, narrant, aut docēt,
 cum non solūm fidei, sed etiam morum,
 qui eiusmodi lectione librorum facile
 corrumpi solent, ratio habenda sit, om-
 ninō prohibentur, & qui eos habuerint
 seuerē, ab Episcopis puniantur. Antiqui
 verō ab ethnicis conscripti, propter ser-
 monis elegātiā, & proprietatem per-
 mittuntur, nulla tamen ratione pueris
 prælegendi erunt. Et quoniam apud
 Indos litterarum ignaros, pro libris si-
 gna quædam ex varijs funiculis erant,
 quos ipsi, *Quipos*, vocant, atq; ex eis nō
 parua superstitionis antiquæ monumē-
 ta extant, quibus rituum suorum, & cere-
 moniarum, & legum iniquarū memo-
 riam conseruant, curent Episcopi, hæc
 omnia pernitiōsa instrumenta penitus
 aboleri.

UT

TERTIA. 68

VT FOEMINÆ EC-
 clesias frequentent, & ibi modeste se-
 gerant. Cap. XXXVIII.

Ad moneantur matres familias, secū
 in Ecclesiam deferre filias iuuen-
 las, vt ipsis præsentibus missarum solem-
 nibus, & verbi Dei prædicatione fruan-
 tur, cum honestius, ac tutius id sit, quā
 Domi ancillulis virgines commenda-
 tas relinqui, viduæ quoque superstitio-
 sum, atque ambitiosum illum morem,
 tamdiu post defunctum virum domi
 manendi Ecclesiæ religiosissimæ disci-
 plinæ postponant, diuinaq; officia, ad
 consolationem suam opportunè adeāt,
 & tam ipse, quam reliquæ omnes foemi-
 næ, modestia sua, & silētio, atq; ornatus,
 confessusq; Christiana sobrietate, tum
 etiam verbi diuini audiendi frequētia,
 & auiditate meritō apud Deum, & ec-
 clesiam, deuotum foemineum sexum cō-
 mendent.

Conc. Lim. 2.

sess. 2. c. 132.

*Hieron. in e-
 pistola ad Le-
 tam.*

Conc. Lim. 2.

sess. 2. c. 130.

*Ambr. in l.
 de viduis.*

I 4

VT

A C T I O
U T M E D I C I C O N -
fessionem agrotis illico iniungant. Ca-
put. XX XIX.

Concil. Lat. c. 22. de pœn. et rem. c. cum in firmitas. Pius. V. in prio motu.

Medicis, & Chirurgis de spirituali confessionis medicina, egrotos in ipso statim initio admonere cessantibus, pœnas per litteras Apostolicas Pij. V. in flictas, sine vlla remissione ad executionem conferendas curent ordinarij, qui & ipsum breue sedis Apostolicæ ipsis de nuò intimari faciât, & si cõtumaces fuerint, seuerioribus etiã pœnis subijciant.

D I E S F E S T O S S E R -
uandos. Cap. XL.

Conc. Lim. 2. sess. 2. c. 132.

Diebus Dominicis, atq; Festiuis, mercimoniorum emptiones, venditionesq; prohibeantur, præsertim in Indorum oppidis, quæ vero in foro vœnalia exponi solent, missæ celebrationem expectent. Mercatores qui secus egerint, præ-

T E R T I A. 69

præsertim si scandalo Indis sint, excommunicentur. In oneribus quoq; iumentorum, Agalonum, cæterisq; seruilibus laboribus, executioni mandentur contra inobedientes, pœnæ per fel. record. Pij V. propositæ: in blasphemos quoq; prout est ab eodem sanctissimo Pontifice, & à Concilio superiore præceptum, acriter vindicetur.

Pius. V. in motu proprio cū primum. Concil. Later. sub Leo. X. sess. 9. Conc. Lim. 2. sess. 2. c. 118.

A B E S V C A R N I V M
abstinendum, diebus ab Ecclesia præ-
scriptis. Cap. XLI.

Carnibus vesci, diebus à iure prohibitis, nemini liceat, nisi de vtriusq; medici, spiritualis, & corporalis assensu. Neque verò eas, vel vendere, vel mercari fas sit: ab ijs etiã abstinere in letanijs, si verò rogationibus, per tridau, & vsq. ad meridiem publicis processionibus, & concionibus interesse, omnes Christianos hortatur hæc Synodus.

Pius. V. in motu proprio. De consec. d. 3. c. rogationes.

A C T I O

*P R Æ T O R I B V S
Indorum, non esse tãquam Episcopis,
obuiam procedendum. Cap. XLII.*

Certa relatione comperimus Prætoribus, Præfectisue sæcularibus Indorum, passim cum ecclesiastico apparatu, & cruce elata obuiam prodire sacristas, aliosue ecclesie ministros; quod & Regiæ leges improbant; & ecclesiastico decore nimis indignum est. Id ne in posterũ fiat, districtè præcipimus parochos si ad talia conuieant, & assensum præbeant, vinculo excommunicationis ipso facto mandantes.

*D E P E R V I G I L I I S
Ecclesiarum. Cap. XLIII.*

Ostia Ecclesie noctu aperta nemo relinquat sub pœna excommunicationis: neq; pernoctationes in ea vllomodo virorum, & fœminarum, neque lecti-

T E R T I A. 70

lectisternia permittatur: mulieres verò noctu medicare, aut ostiatim circumire, quod nonnullæ faciunt, vt nefarium omninò, & flagitiosum damnamus, & ordinarijs seuerè vindicandum cõmendamus.

*Concil. Tolet.
act. 2. c. 20.*

*D E C O N F R A T E R N I T A
tibus. Caput. XLIII.*

Confraternitates ab ordinarijs nullo modo contentur, & quantũ licebit ad minorẽ numerum redigantur, nouas verò institui non permittat, sine graui causa, neq; pro iam institutis eleemosynas peti cõmuniter, nisi diebus Dominicis, & festiuis. Idq; petita semper, atq; obtenta Prælati licetia. *Ethiopes* verò, & serui nulla confraternitatũ huiusmodi nomine, conuenticula facere sinantur, nisi in ecclesijs, aut locis pijs: ac tũc aliquo etiã sacerdote præsentè, qui eorũ acta moderetur, atq; ad id, quod expedit dirigat.

*Concil. Trid.
sess. 22. c. 8.*

I N.

ACTIO

INDICTIO FUTURÆ

Sessiois.

Postremò hæc nostra Synodus, cum de reformatione nonnulla adhuc, eaque non leuia supersint, declarat in diem Apostolorum Simonis, & Iudæ, sessionem Deo fauente futuram, vt prædicta decreta publicentur. Interim verò concilium Prouinciale, nequaquã cessare, donec Spiritus sancti gratia annuente, de reuerendissimorum Patrum consensu, finis eidem Concilio imponatur.

Placent vobis, Reuerendissimi Patres, hæc decreta?

Responderunt omnes, Placent.

A.N.

TERTIA. 71

ANTICIPATIO

Sessiois.

CVM celeri morbo correptus die Octobris nona, animã egisset Reuerendissimus Episcopus Curquensis, atq; instaret Reuerendissimorum Chilensium ad suas ecclesias nauigatio, de consensu Patrum, decretum est, actionẽ anticipandam in Dominicam proximam, quæ fuit vigesimaquinta post Pentecostem, die Octobris decimatertia, in qua missam solemniter celebrãte, ac simul concionem habente Reuerendissimo Imperialis Episcopo, quartæ,

Actionis sequentis decreta, recitata sunt.

ACTIO

ACTIO
ACTIO QVARTA
CONCILII PROVINCIA-
lis Limensis celebrata in Ecclesia Ca-
thedrali ciuitatis Regum, die deci-
matertia Octobris, Anno
M. D. LXXXIII.

QVIBVS SIT COM-
mittenda visitatio. Caput. I.

Divinae disciplinae nervus fere in Canonica visitatione consistit, quem astu dæmonis, & avaritia hominum plurimorum, ita debilitatū cernimus, ut indè potius plurimæ querelæ, & damna prouenerint, unde remedia damnorum meritò expectanda fuerant: quam totius provinciae labem cupiens sancta Synodus diuino aspi-

QVARTA. 72

aspirante numine auertere: primū Episcopos omnes serio admonet: ut ipse per se paterno affectu diocesim suam perlustrare non cessent: quod si visitatores mittendos censuerint, quod propter nimiam Episcopatum Indicorum amplitudinem sæpe fieri necesse est, sollicitè videant; ut non nisi viris integris, spectatæ probitatis, industrijs, atq; idoneis visitationem committant: & quos sciāt, neque doctrinas ipsas, siue parochias Indorum ambire, neque oblatas etiam acceptaturos.

*Concil. Tolet.
4. c. 35. 10. 9.
1. c. Episcopū
peruenctas.
Concil. Trid.
sess. 24. c. 3.*

DE PROCURATIONE
visitatorum. Cap. II.

Procuracionis nomine, ita vnicuique visitatori competēs salarium assignetur, ab Episcopo, ut neq; de pœnis camere Episcopalis, neq; de condemnationibus Visitatori ipsi, aut officialibus eius aliquid proueniat. Tempus autem non lon-

*Conc. Lim. 2.
sess. 2. c. 110.
Concil. Tolet.
7. c. 4. 10. 9. 3
c. inter cetera
c. c. cauendam.*

ACTIO

longius in visitatione consumant visitatores, quam necessarium esse perspexerint, si secus egerint, ita ut propter sua commoda, aut quouis alio respectu, diutius immorentur, excommunicatione feriantur. Instructione verò ab hac sancta Synodo facta pro visitatoribus, sub mortalis peccati reatu, & secum deferre, & fideliter observare, teneantur.

DE MODO PROCEDENDI in visitatione. Cap. III.

Quandiu informationes secretè fiet parochus, siue is, qui visitatur, nequaquam adsit, sed fiat Indis libera facultas denunciandi suas, vel quærelas, vel grauamina, si à suo se parochio laesose xistimauerint. Interim, dū parochus absens est: alius si commodè fieri queat, Rectoris officio fungatur. Porro processus circa crimina grauiora parochorum, à visitatoribus fulminentur, usque ad

Concil. Trid. sess. 24. c. 3. Vers. visitatores etiam.

QUARTA. 73

ad diffinitiuam exclusiue, atque ita ob signati ad ordinarium transmittantur, adhibito ipsius Visitatoris de vnaquaque causa iudicio, ut tandem Episcopus ultimam sententiam ferat: id ut fideliter, atque integrè faciant, Visitatores omnes, monethæc sancta Synodus: quod si timore Dei postposito, processus aliquos occultauerint, aut iniqua collusione, cum visitatis, eorum vitia dissimulauerint, ad ordinarium prædictas causas integrè non transmiserint, Visitatores ipso facto, excommunicatos esse decernimus.

DE MODESTIA, & sobrietate Visitatoribus obseruanda. Cap. IIII.

Visitatores, ut non solum excessus corrigant, sed etiam exemplo modestiæ, & Christianæ sobrietatis ædificent, nullo modo patiantur pompam,

Conc. Brac. 2. c. 2. Concil. Tolet. 7. c. 4.

K aut

A T T A T I V O

C. cum Apostolus de cens. lib. aut profanum apparatus, aut nimios sumptus in occurrantibus, & hospitalitibus sibi exhiberi. Mulera quæcunque, aut commodi aliquid præter ea, quæ sunt à iure permiffa, neque visitator ipse recipiat, neque suos recipere permittat, sed neque emat, neque permutet, cum his qui visitantur, equitatum, aut aliquid aliud: si quid eiusmodi acceperit, sciat se ad dupli restitutionem intra mensem faciendam, iuxta constitutionem Concilij Tridentini, in conscientia teneri, quod si non restituerit intra prædictum tempus, ab omni, & beneficio, & officio esse suspensum secundum Gregorij. X. in Concilio generali editam sanctionem.

Concil. Trid. sess. 24. c. 3. cap. exegit de cens. in. 6. Gregor. X. in Conc. Lugdu.

Q U A R T A. 74

D E V I S I T A T I O N E
in fabrica, & ornamentorum. *Cap. V.*

IN Visitationibus fabricarum, aut ornamentorum divini cultus, decretum Tridentini Concilij, nulla ratione violetur: vt patroni nullatenus se immisceant visitationi ornamentorum ecclesiæ, aut stabilium, seu fabricarum proventibus, nisi quatenus eis, ex institutione, ac fundatione, id competat.

Concil. Trid. sess. 24. c. 31.

Q U O M O D O *De Indorum*
quando, Indorum testimonium sit recipiendum. Cap. VI.

Sacerdotum, qui inter Indos agunt, atq; eis præfunt, existimationi, securitatiq; consulere volens sancta Synodus, cum sciat hos passim malitiose impeti, atq; eò facilius traduci, quò seuerius vitia subditorum corrigunt, aut Hispanorum avaritiæ violentiæ, quæ obfi-

D E

K 2 stunt,

A C T I V O

Conc. Lim. 2. sess. 3 c. 114. 3. q. 6. c. 7. l. i. mo. stunt, superioris Concilij consultissimam constitutionem innovat, atq; imprimis mandat, nullum à parochia debere detrudi, etiam si multæ, & graves querelæ ad Episcopum deferantur, nisi oculato examine per se, vel per Commissarium aliquem ibi causa agatur, vbi ille deliquisse narratur. Nam quantum fidei testibus præbendum sit, Iudex ecclesiasticus præfens melius nosse poterit, & rei totius ordinem discere. Præterea cum ordinaria, aut extraordinaria visitatione inquirendum erit in sacerdotem, videat omninò qui iudicat: vt ab infidelibus Indis, nullum contra sacros Canones testimonium admittat: sed neque ipsos fideles Indos, aut etiam Hispanos, si suspecti sint, quod sæpissime accidit, adhibeat: sed integros, & Deum timentes testes inuestiget. Illud vero, ante omnia teneat præ oculis, vt neophitos iurare non cogat, nisi re prorsus graui, & quæ aliter defi-

3. q. 5. c. suspetos, c. c. nullus.

4. q. 3. c. si testes.

22. q. 5. c. ille qui.

22. q. 5. c. qui peierauerit.

Cõc. Matifc. 5. 21.

Q V A R T A. 75

defini non possit. At tunc prius, quantum sacrilegium admittant periuri, ferriò doceat: si quis autem peierasse probauerit, ad timorem cæterorum, iubeat publicè fortiter vapulare, & infamia notari, attonsis, pro more Indico, illorum crinibus. Deniq; vbi necessitas exigēdi testimonij vrgens fuerit, & ex solo Indorum testimonio res pendeat, perpendat, quantum fidei talibus debeat adhibere, quos facile ad peierandum induci, notum est.

I N D O R V M C R I M I N A

ad forum ecclesiasticum spectantia, corporali potius, quã spiritali pœna, esse punienda. Cap. VII.

SI nulla potest Respublica sine metu supplicij in officio contineri, neq; sufficiunt, quãtumuis benè, ac sapienter constitutæ leges, ad cohibendos à criminibus homines, nisi pœnæ pariter in re-

K 3 belles

A C T I O

belles decernantur: profecto barbarâ,
 & rationi non vsque adeo obsequens
 Indorum natio, pijs & salutaribus in-
 stitutis parere nunquam, sicut opus est,
 assuescet, si rectores suos veluti ad vin-
 dicandum in malefacta impotentes, fa-
 cile contemnat. Nam & Apostolus,
 quibus spiritum mansuetudinis non sa-
 tis esse putabat, etiam virgam, & pote-
 statem à Domino acceptam, interdum
 minabatur, sed cum Ecclesię spiritua-
 lis vindicta grauissima sit ad anima-
 rum intima penetrans, ijs tamen utilis
 esse potest, qui bona spiritualia, & dam-
 na possunt satis cogitatione concipere,
 & prout oportet, expendere. Quibus
 verò nihil, vel preciosum, vel vile est,
 nisi, quod oculis cernitur, in eos certè
 spiritualis illa censura intentata, pote-
 rit proficere parum, nocere plurimum.
 Quam rem cum prudenter superiores
 huius noui orbis antistites secum per-
 penderent, statuerunt in has tam fa-
 ciles,

1. Cor. 4.

*Conc. Lim. 2.
 sess. 3. c. 117.*

*26. q. 5. c. con.
 Idolorum ex.
 Greg.*

*Conc. Arel. c.
 11. Iuo. lib.
 11. c. 49.*

*Conc. Matif.
 c. 21.*

*Conc. Mognt.
 c. 45.*

Q V A R T A. 76

ciles, & minime perspicaces Indorum
 gentes, ab excommunicatione, ceterisque
 censuris esse abstinendum, pro his verò
 ad conseruandam ecclesiasticam disci-
 plinam, & religionem necessariò exter-
 na, & corporali aliqua poena vrendum,
 quod à prisca in simile genus hominũ
 etiam obseruatum esse, compertum est.
 Itaque concilij superioris salutaria de
 hac re decreta confirmans, atque inno-
 uans, statuit hæc sancta Synodus, pro cul-
 pis ad ecclesiasticum forum attinenti-
 bus, etiam ecclesiasticos Iudices posse
 ac debere Indos corripere. Qualia sunt
 atrociora illa idololatrię, aut apostata-
 się, aut superstitionis gentilię crimina.
 Tum sacrilegia in baptismum, in matri-
 monium, in alia etiã sacramenta admissa.
 Deinde, & illa nimora sunt necessariò
 corrigenda, Missę, aut catechismi vo-
 luntaria omisio, ebriositatis quoq; &
 concubinatus satis istis familiaria vitia,
 pro talibus certè iuxta delicti mēsuram,

*Conc. Lim. 2.
 sess. 3. c. 115.
 Concil. Tolet.
 11. c. 15.*

K 4 potest

A C T I O

potest adhiberi pœnarum modus: sed ta-
men paterno magis affectu, quàm iudi-
ciaria seueritate, dum tenera est in fide
Indorum ætas, correctio præstāda erit,
nisi ad sedandum multorum scādalum,
& frenandam licentiam peccandi du-
rius aliquid oporteat designare.

DE MODERATIONE

*seruanda in punitione Indorum. Ca-
put. VIII.*

*Conc. Lim. 2.
sess. 3. c. 116.*

Sed quoniam, & natura Indorum ti-
mida est, & nonnulli sacerdotū præ-
ter decorum assiduè sæuiunt, præcipit
omninò sancta Synodus, ne parochus,
aut quæuis alia persona ecclesiastica per
se ipsum vnquam cædat, aut puniat quā-
tūmuis delinquentem, cum sit à Sacer-
dotali dignitate alienissimum, sed cum
id erit agendum, per fiscales, ministrosq;
ad hoc creatos, agatur. Deinde præter
Vicarios, & Iudices ecclesiasticos nullus

paro-

Q V A R T A. 77

parochorum supplitium sumat de Indis
sibi subiectis, nisi à diocesano suo ha-
beat præscriptam legem, quam in eius-
modi correctionibus seruare debeat,
quam si exceßerint, atq; iræ suæ indul-
serint, parochi, Episcoporum, & Visita-
torum conscientias oneramus; vt in hu-
iusmodi excessum vindicent, neque per-
cussores, & pusilli Christi gregis per-
turbatores impunè abire permittāt, quæ
admodum Apostolicis etiam Canoni-
bus constitutum, legimus.

*Canon. 28. d.
45. 1. Episco-
pum.*

DE OBSERVANTIA

dierum festorum. Cap. IX.

Dies festi ab Ecclesia statuti cū omni
deinceps deuotione seruētur. Quos
autem in nostra prouincia Hispanos o-
mnes oportet seruare, sunt hi: Natiuita-
tis domini nostri Iesu Christi, Stephani
Prothomartyris, Ioannis Apostoli &
Euangelistæ, Circumcisionis Domini,

*De consec. d.
3. c. pronun-
ciandum.
De ferijs. c. cō-
questus de re-
liquijs. c. glo-
riosus in. 6.*

K 5 Epi-

A C T I O

Epiphaniæ Dñi, Purificationis beatæ Virginis, Matthiæ Apostoli, Annūciationis beatæ Mariæ, Resurrectionis Domini, cū duobus sequētibus, Marci Euāgelistæ, Philippi, & Iacobi Apostolorū, Inventionis sanctę Crucis, Ascensionis Domini, Pentecostes cū duobus sequentibus, Trinitatis, Corporis Christi, Barnabæ Apostoli, natiuitatis Ioannis Baptistæ, Petri, & Pauli Apostolorum, Mariæ Magdalenæ, Iacobi Apostoli, transfigurationis Domini, Laurentij martyris, Assūptionis beatæ Mariæ Virginis, Bartholomæi Apostoli, natiuitatis beatæ Mariæ, Matthei Apostoli, Dedicatio nis sancti Michaelis Archangeli, Lucæ Euangelistæ, Simonis, & Iudæ Apostolorum, Omnium Sanctorum, Andreae Apostoli, Conceptionis B. Marię, Thomę Apostoli. Pręter hos etiã si qui sunt, ex probata cōsuetudine, aut ex legitimis privilegijs, festi dies introducti, & ipsi religiosè in vnaquaq; regione seruentur.

Q V A R T A. 78

tur. Porrò neophiti, quos ecclesię materna indulgētia præceptorum suorum sarcina magna ex parte leuandos existi mauit, sequentes tantum dies, iuxta superioris Synodi Prouincialis statutum, obseruare cogantur. Primū dies omnes Dominicos, vt Ecclesia vniuersalis semper obseruat. Deinde diem Natiuitatis Domini, diem Resurrectionis primū, diem Pentecostes primum, item Circumcisionis, Epiphanię, Ascensionis, & Corporis Christi, Beatę quoque Virginis Marię, festum Natiuitatis, Annūciationis, Purificationis, & Assumptionis. Demum Apostolorū Petri, & Pauli. Si quitamen Indorū plures alios dies festos nostro more seruare voluerint, & in ijs ab opere seruili vacare, integrū sit ipsis facere ex deuotione, neq. vllō modo in ijs laborare, à quoquam penitus compellantur.

*Conc. Lim. 2.
sess. 3. c. 90.*

ACTIO

DE RELIQUIIS sanctorum. Cap. X.

Concil. Trid.
sess. 25. dec.

1.
Conc. Lim. 2.
sess. 2. c. 55.

Motus pro-
prius Greg.
XIII.

Reliquiæ sanctorum, quas magnope-
re venerari decet, à nemine tenean-
tur, nisi per ordinarium prius examina-
tæ, atq; approbatæ, neque tales etiam à
sæcularibus, & laicis portentur, nisi de
eius speciali facultate, iuxta formam su-
perioris Concilij: deuotiotamē meritò
laudabilis circa cereos Agnus dei à sum-
mo Pontifice benedictos secum gestan-
dos, omnibus modis probatur, dummo-
do puri, ac non fucati coloribus sint.

DE MISSALI, ET processionibus. Cap. XI.

IN Missali auctoritate summi Ponti-
ficis edito, nihil addatur, aut detraha-
tur, aut immutetur quouis modo: sed
quemadmodum est ab Apostolica sede
constitutum, Missæ ceremoniæ omnes
cete-

QUARTA. 79

cæteraq; diuina peragantur. Processio-
nes autem, ante Missarum solemnia fie-
ri possunt, in die Natiuitatis, in Domi-
nica Resurrectionis, in Dominica Pen-
tecostes, in omnibus diebus festis Salua-
toris, in quatuor celebrioribus Deiparę
Virginis, idest in Assumptione, in An-
nunciatione, in Natiuitate, in Purifica-
tione, item in festis Apostolorum, & in
die Omnium Sanctorum. Inter missa-
rum autem solemnia alicui sæculari pa-
cem cum patena daria, aut per ministrū
ordinis sacri, ad foeminam cuiuscumq;
qualitatis deferri, nulla ratione permit-
tatur.

DE DECIMIS.

Cap. XII.

IVri communi, & antiquo inherens
sancta Synodus, præcipit strictè, deci-
mas solui ecclesię ex omnibus terrę fru-
ctibus, etiam syluestribus, etiam sponte
nascent-

26. q. 1. deci-
ma.

26. q. 7. c. quō
cūq; & seq.
de decimis. c.
peruenit.

c. nuncios. &
c. non est.

CAUCITAVO

nascentibus; nam si à Deo omnia donantur, qui dat omnibus abundè ad fruendum; æquum sanè est, vt ipsi dominatori per suos fideles aliqua ex parte reddatur primitiæ quoque de omnibus terræ fructibus dentur; ac per Prælatum ijs, quibus de iure competunt, distribuantur.

U T M A T R I C I C A E cætera ecclesia deferant. Cap. XIII.

Conc. Lat. sub
Leo. seß. 11.

IN pulsandis campanis in Sabbato magna hebdomadæ, matricè Ecclesiam cæteræ expectent, iuxta ordinationem Concil. Lateranè.

DE E D I C T I S P U B L I C I S . Cap. XIII.

EDictum sub quadragesimam legi solitum, in vniuersa provincia sumatur iuxta exemplum ab hac Synodo datum,

Q V A R T A . 80

tum, & approbatum, neque alio vti liceat. Idem in excommunicationibus ferendis pro rebus furtiuis, aut alias generalibus, fiat, nisi à sede Apostolica alia forma præscribatur.

DE T A X I S E P I S C O P A L I B U S . Cap. XV.

PRO Episcopalis audiētis Prouinciæ Peruanæ, ab hac Synodo constitutus est ordo taxarum, quem præcipimus, ab omnibus Episcopis, & officialibus, & ministris in Regno Peruano inuolabiliter custodiri. Pro cæteris diocesisibus extra, seruetur taxa vsu, & consuetudine in ijs hætenus approbata. Notarij autem publicè sibi præfixas taxas habere, & secundum eas iura sibi soluta in quavis scriptura assignare teneantur.

NE

ACTIO

NE PRÆTER

Episcopi collationem parochiam quifquam suscipiat. Cap. XVI.

*Conc. Lat. sub
Leo. 10. sess.
11.*

Nullus posthac clericus parochiam Indorū, absq; Episcopi collatione suscipiat, vel administret. Qui aliter susceperint, etiam si proprio Rectore parochia destituta sit, anathemate feriatur. Idem à regularibus obseruetur.

DE EXAMINATORIBVS

ab Episcopo deputandis. Cap. XVII.

*Concil. Trid.
sess. 24. c. 18.
Concil. Tolet.
act. 2. c. 24.*

Examinatores, qui futuros Indorum parochos, tum de litteris, tum de lingue Indicæ peritia examinent, vnusquisquè Episcopus in diocesana Synodo iuxta Concilij Tridētini decretum constituat. Ad explorandam verò tam notitiam sacrę doctrine, quàm sermonis Indici facultatem, catechismo ab hac Synodo edito, atq. approbato examinatores

QUARTA. 81

minatores potissimum vtantur, vt eum futuri parochi tenere, & intelligere, & eloqui rectè sciant. Porrò doctrina, siue parochia Indorum, vbi Episcopus ipse præsens fuerit, ab ipsius Vicario, nullo modo cuiquā conferatur.

INDIOS NON ESSE

deserēdos propter celebritates urbium.

Cap. XVIII.

Cum solemnes ferię aguntur in urbibus, earum celebritatis causa parochi populos sibi Indorum cōmissos, nequaquam deserāt, etiam si sacratissimū corporis Christi festum, aut etiam dies Parasceues in magna hebdomada celebretur, neque verò ob id vocentur, & inuitetur à Vicarijs Urbium, cum Deo sit longè gratius obsequium oues proprias eo tempore instruere, & curare, quam cum illarum periculo Urbanas solemnitates frequentare.

*Conc. Lim. 2.
sess. 3. c.*

L UT

ACTIO

UT BENEFICIATI Rectores parochiarum iuret. Cap. XIX.

Concil. Tolet.
act. 3. c. 21.

Qui simplicia beneficia in ecclesijs Cathedralibus, aut parochialibus obtinent, Rectores ipsos parochiarum, tum in audiendis confessionibus, tum in alijs ecclesiasticis munijs obeundis, Christiana charitate adiuuent, vt sicut socij sunt honoris, sic etiam sint laboris. Quod si cum vrget frequentia confessionum, aut insignis quæuis necessitas, id facere recusauerint, ab Episcopo puniantur.

DE QVARTA FV- nerali, & portione Canonica. Cap. XX.

c. conquerenti
de off. ind.
ord.

Quarta funeralis, ac Canonica portio, & quarta etiam oblationum Episcopo à iure concessa, tam à Capitularibus, quam à cæteris clericis persoluantur

QVARTA. 82

tur eo ordine, & modo quem sacri Canones statuunt. Pro controuersijs verò componendis, quæ harum portionum occasione oriri solent, deputentur in vnaquaq; diocesi, ab Episcopo Collectores, qui sine cuiusquam præiudicio singulis, quæ sua sunt, attribuant.

NE IN APPELLATIO- nibus originalia acta tradantur. Ca- put. XXI.

Quando ad Metropolitanum læsus quispiam, sibi appellandum putauerit, processus, atq; acta originalia nullo modo notarij tradât, sed illorum transumptum, fide competenti munitum, dare sufficiat. Verum neq; hoc etiam reddere compellantur, nisi soluta prius congrua mercede, iuxta Concilij Tridē tini decretum.

Concil. Trid.
sess. 24. c. 20.

A C T I O
D E P R O C U R A T O R E
Cleri. Cap. XXII.

*Conc. Cöpost.
act. 3. c. 42.*

PRocuratoré suo nomine ad Prouinciale Concilium destinare poterit Clerus Ecclesie, quemcumq. sibi opportunum, atque idoneum existimauerit, cui etiam ad necessarios sumptus pro negotijs gerendis Clerus ipse persoluat salarii: sed imponendi, atq. exequendi salarii ratio ad Episcopum pertineat, qui, & ijs qui huic Synodo interfuerunt cum legitimo mandato, & ceteris, qui posthac in alijs Concilijs Prouincialibus, & Synodalibus intererunt, distributione, iusta per Clerum facta congruentia subsidia reddenda, curabit.

T E S T E S S Y N O D A L E S
esse deputandos. Cap. XXIII.

*Concil. Lat. c.
6. sicut olim.
Concil. Tolet.
act. 3. c. 28.*

VT ea, quæ ad Ecclesie utilitatem, & populi Christiani salutem Spiritu sancto

Q V A R T A. 83

sancto suggerere, sancita sunt, primum in Concilio generali, deinde in Synodo Prouinciali debitæ, & Deo acceptæ executioni tradatur, testes Synodales, tam Metropolitanus, quam cæteri Episcopi in sua quisq. diocesi quam primum designent, quos nouerint viros probatos, atq. integros, qui futuro Concilio Prouinciali rationem reddant de obseruatione salutarium decretorum sacri Concilij Triden. nec non huius, & superioris Synodi Prouincialis Limensis.

D E P V B L I C A N D I S,
*& seruandis in quavis diocesi decretis
huius Synodi. Cap. XXIII.*

Cum sacris Canonibus constitutum sit, ut quæ in Prouinciali Synodo definita sunt, ea vnusquisq. Episcoporum in sua diocesi denuo publicanda, & ad omnium notitiam deferenda curet: si quidem ex Episcopi vnus propemodum

*Dist. 28. cap.
annis. c. c.
decernimus.*

ACTIO

diligentia vniuersi laboris exacti fructus, & summa pendet: propterea hæc sancta Synodus cupiens laborem suum in Christo, non esse inanem, districtè præcipit, & æterni iudicij obtestatione, denunciat Episcopis omnibus, atque eorum officialibus, vt tùm in Cathedrali, tùm in præcipuis parochialibus suarum diocesium ecclesijs, decreta præsentis Synodi, & superioris Limensis, solemniter legi, & publicari faciant, ac ne obliuioni per negligentiam tradantur, iubeât omninò, saltem semel quotannis, in capitulis Cathedralium, & in frequenti cleri, & populi conuentu recitari, ita vt vnusquisquè, quod ad se pertinet, possit facilè intelligere, ac recolare: deinde Prouisores, Vicarios, Visitatores, cæterosque Iudices ecclesiasticos quoscumq; huius Prouinciæ admonet sancta Synodus, vt secundum has constitutiones iudicare, & causas ecclesiasticas definire; pœnasque, ac censuras

QUARTA. 84

ras in his appositas, legitimas declarare teneantur. Neque in his, quæ ad reformationem spectant, appellatione cuiusque legitima exequutio suspendatur.

*Concil. Later. c. 7.
Concil. Trid. sess. 24. c. 10.
sess. 22. c. 1.
sess. 23. c. 1.*

AD QVEM PERTINEAT IN SEDE VACANTE, PUBLICATIO HUIUS SYNODI. Cap. XXV.

NE PER occasionem sedium vacantium, quæ in hac Prouincia perquam diuturnæ sunt, necessariæ reformationis executio negligatur, & dum futurus antistes expectatur, obliuioni (vt hactenus factum est) decreta ipsa tradantur, præcipit sancta Synodus, vt his qui in Capitulo sede vacante, in quavis ecclesia pro tempore præfident, teneatur intra mensem à die quo in eius notitiam venerint, huius Concilij, atque etiam superioris Limensis decreta omnia in Cathedrali templo,

L 4 atque

ACTIO

atq; in alijs dioecesis, prout ei videbitur ecclesijs solemniter publicare, incursum si neglexerit facere sententiam excommunicationis ipso facto. Cæteri vero de capitulo si ei in prædicta publicatione obstare præsumperint, eo ipso ecclesiastico subiaceant interdicto: porro metropolitanus totius huius Synodi exemplum correctum, & autenticum ad suffraganeas ecclesias, quarum sedes scit, ad præsens vacare, cum primum poterit, commode, transmittenda curabit.

Placent ne vobis Reuerendissimi Patres hæc decreta?

Omnes responderunt: *Placent.*

Post Reuerendissimorum Chilensium de Cõcilij facultate discessum, Illustrissimo verò Christopharo Ramirez de Cartagena, qui post Proregis obitum, quod esset antiquissimus ex Regij Senatus

QVARTA. 85

Senatus Cõsiliarijs, Synodo semper ad fuerat, curante, & agente, propter causas rationi valde cõsentaneas, visum est Synodo Prouinciali vltimam manum esse imponendam. Et quoniam controuersiæ quædam adhuc restabant, quæ non poterant, ita cito finiri, his expediendis à Concilio deputati sunt iudices Commissarij iuxta Tridentinũ decretum, Reuerendissimi Tucumañ. & Plateñ. & del rio de la Plara Episcopi: Quinta verò, eademq; vltima actio decreta est in diem sancti Lucæ Euangelistæ sacram, quæ fuit Octobris decimo octaua: in qua solemniter processione præmissa, ac Pontificaliter celebrante Reuerendissimo Platenfi Episcopo, & concionem habente admodũ Reuerendo patre Iosepho Acosta, Societatis Iesu; Eiusdem quintæ, atq; vltimæ Actionis decreta recitata sunt.

L 5 ACTIO

ACTIO

ACTIO QUINTA

CONCILII PROVIN-

cialis Limensis, celebrata in eadem ec-
clesia Cathedrali, die decima octava

Octobris, anno millesimo quin-
gentesimo octuagesimo
tertio.

DECLARATIO

quorundam Capitulum superioris Syno-
di. Capit. I.

VIA in secun-
da huius Synodi
actione, decreui-
mus Limense su-
perius Concilium
denuò publicari,
atq; ab omnibus
integrè seruari

debere, ne ex quibusdam illius Capitu-
lis errandi fumeretur occasio: visum est

men-

QVINTA. 86

mentem huius Synodi, in his, quæ meri-
tò possent ingerere serupulum, explica-
re. De ijs igitur, quæ contra hæreticos,
aut hæresim sapientes, statuta sunt, in
eadem Synodo, cum nondum Aposto-
lici inquisitores huc missi essent, decla-
ramus, ad sacræ Inquisitionis tribunal,
(quod fidei Catholicæ validissimū pro-
pugnaculum est, atq; in ijs remotissimis
regionibus summopere necessarium)

*In sess. 2. cap.
115. §. 117.*

omnem eam providentiam, secundum
edicta Apostolica penitus pertinere.
Porro, quæ de extirpanda Coca, seu vi-
tandis in ea excolenda Indorum incom-
modis, ibidem exposita sunt: catholicæ
Maiestatem oramus; vt cognita de ijs
Patrum sententia, quid factu optimum
sit, atq; ex re maximè Indorum, pro sin-
gulari sua prudētia, & fidei Christianæ
ardore, constituat.

Sess. 2. c. 124.

DE

ACTIO

DE SUMMARIO superioris Concilij. Cap. II.

Act. 2. c. 2.
Act. 4. cap.
24.
PRæterea, ne in transcribendis, ac perlegendis tam multis superioris prædictæ Synodi paginis, parochi, cæteriꝫ grauentur, quibus ex præcepto huius Synodi necessitas pœnes se illam tenendi, incumbit. Placuit summarium omnium constitutionum inibi contentarum fieri, quod à deputatis à nobis factum, atq; à Reuerendissimo Metropolitano approbatū, omnibus nostræ Prouinciæ ecclesijs, cōmunicetur. Hoc ergo summarium sic factum, & approbatum quicūq; habuerit, præcepto de tenenda ipsa Synodo, se abundè satisfecisse, hac nostra declaratione, cognoscat.

DE CONFESSORARIO. Cap. III.

Eodem modo cōfessionarium pro vtilitate Indorum ad pœnitentię sacramentum

QVINTA. 87

mentum venientium conficiendum, & lingua Curquenſi, atq; Aymarayca donandum, iuxta huius Synodi deputationem, ab eodem Reuerendissimo Metropolitano approbetur, & sic approbatum, ex auctoritate huius Synodi omnibus Indorum parochis cū catechismo tradatur, vt illo, prout expedire viderint, vtantur sacramēti pœnitentię ministri.

Conc. Lim. 2.
sess. 3. c. 56.

UT INDI POLITICE vivere instituantur. Cap. IIII.

CVm vita Christiana, & diuina, quã fides Euangelica docet, exigit naturali ratione, atque homine nō indignā, viuendi consuetudinem, cumque secundum Apostolum prius animale sit, dein de quod spirituale, illud vehementer parochis omnibus, cæterisq; ad quos Indorum cura spectat, commendandū duximus, vt in primis dent operam sedulā, vt ferinis, atq; agrestibus moribus depositis

1. Cor. 15.

fitis humanis, ac politicis institutis Indi assuefiant. Cuius generis sunt, vt ad templa non sordidi, atq; incompositi, sed loti, & pexi, & mundi veniant: vt foemine caput velamine aliquo, iuxta Pauli Apostoli institutionem, tegant; vt domus mens cibo, lectos somno capiendō adhibeant; vt domus ipsæ, non caulas pecudum, sed hominum habitationem ordine, munditia, decore, referant; ac si quæ sunt alia eiusmodi, quæ sanè non violèto, & molesto Imperio sed paterna potius cura, & grauitate peragatur.

DE CVLTVS DIVINI
cura. Cap. V.

Postremò quoniam Indorum nationem externis ceremonijs, & diuini cultus splendore, ad summi Dei cognitionem, & venerationem supramodū allici compertum est, curent studiosè Episcopi, ac pro suo modo etiam parochi,

chi, vt quicquid ad diuinum cultum pertinet, diligenter, & quanto fieri poterit decore, peragatur. Atq; in ijs, musicæ etiam studium, tum in cantoribus instituendis, tum in musicis fistularum, cæterorūq; instrumentorū, adhibendis, nullo modo prætermittant. Hæc verò eo ordine, & modo, atq; in ijs locis statuunt Episcopi, quibus ad Dei gloriã, & animarum spirituale auxilium, opportunū existimauerint.

C A P V T. VI.

Omnia autem, & singula huius Provincialis Concilij decreta, sanctæ Sedis Apostolicæ césuræ, & correctiōni sint subiecta.

*Placent ne vobis Reuerendissimi Patres
hæc decreta?*

Omnes responderunt: *Placent.*

ACTO QVINTA.

QVibus omnibus, cæterisq. ex vfu
Romane Ecclesie absolutis, Illu-
strissimus Archiepiscopus clara voce
pronunciauit Reuerendissimi Patres,
& Magnifici Procuratores, finitum est
concilium, ite in pace. Atque ita Syno-
do benedixit, & Deo actis gratis: ol
discessum est.

HIS

HIS ACTIONIBUS
Concilij Provincialis Limensis interfue-
re, & diffinientes subscripserunt

sequentes Reueren-
dissimi.

IN Prima quide Actione in-
terfuerunt Illustrissimus To-
ribius Archiepiscopus de los
Keyes, & Reuerendissimi Fratres, Anto-
nius Episcopus Imperialis, Sebastianus
Episcopus Cuzquensis, Frater Didacus
Episcopus sancti Iacobi Chilensis, Fra-
ter Alphonfus Episcopus del Rio de la
Plata.

IN Secunda, & tertia Actione inter-
fuerunt, & diffinientes subscripserunt.
Toribius Archiepiscopus de los Reyes,
Frater Antonius Episcopus Imperialis,
Sebastianus Episcopus Cuzquensis, Fra-
ter Didacus Episcopus sancti Iacobi
Chilensis, Frater Franciscus Episcopus
Tucumén, Alphonfus Episcopus Pla-
tenfis,

tenfis, Frater Alphonsus Episcopus del Rio de la Plata.

IN Quarta Actione interfuerunt, & diffinientes subscriperunt presenti omnes Reuerendissimi, præter Sebastianum Episcopum Cuzquensem, iã tunc vita functum.

IN Quinta & vltima Actione, interfuerunt, & diffinientes subscriperunt iidem, qui in proxima, præter Antoniũ Episcopum Imperialis, & Didacum Episcopum sancti Iacobi Chillensis, qui de facultate Concilij in suas ecclesias discesserunt: his etiam actionibus subscriperunt Secretarij Concilij ipsius Prouincialis.

EGŌ Licenciatus Bartholomæus Menacho, prædicti Concilij Prouincialis Secretarius, fidem facio, quòd hoc transumptum, viginti sex folijs retrospectis contentum, fideliter, ac de verbo ad verbum, transcriptum est ex originali

ginali autentico, quod in archiuo sanctæ Ecclesiæ Metropolitanæ, Ciuitatis Regum seruat, propria manu prædictorum Reuerendissimorum subscriptum, & cum eodem originali collatum, in omnibus, & per omnia concordat, in quorum fidem, proprio nomine subscripsi, & sigillo Illustrissimi Archiepiscopi muniui. Datum in Ciuitate Regum, die vigesima secunda Aprilis, Anno millesimo quingentesimo octuagesimo quarto.

Locus sigilli. El Licenciado Menacho, Secretario.

LOS Escriptanos publicos desta ciudad de los Reyes, que aqui firmamos nuestrros nombres, damos fee, que el Licenciado Menacho, de quien esta firmado este testimonio, fue Secretario del Cõcilio Prouincial, que se celebrò en esta dicha ciudad de los Reyes, el año passado de mil y qui-

nientos y ochenta y tres años, y a los autos
y testimonios que ante el passaron, tocates
al dicho santo Concilio se ha dado y da
fee y credito en juyzio y fuera del: y en
fee dello lo firmamos. En los Reyes a uen
titres de Abril de mil y quinientos y ochē
ta y quatro años. Alonso de Valencia
escriuano publico. || Alonso Hernan
dez escriuano publico. Esteuan Perez
escriuano publico.

Y Así sacado el dicho traslado en la
manera que dicha es y visto por el di
cho Vicario general a el dixo que inter
ponia y interpuso para la validacion del
su autoridad y decreto judicial, tanto quā
to a lugar de derecho, y lo firmò de su nom
bre, siendo presentes por testigos Francis
co de Ayala, y Frācisco Ortiz, Notarios.
El Doctor Neroni. Passò ante mi Iuan
Gutierrez, Notario.

El Doctor Neroni.

Y O Iuan Gutierrez, Notario publico
Apostolico, y Real, y del numero de
la audiencia Arçobispal de la villa de
Madrid, diocesis de Toledo, fizè sacar
este dicho traslado por mandato del dicho
Vicario, que aqui firmò su nõbre: el qual
va escrito en sesenta y tres hojas, con esta
en que va mi signo. En testimonio de la
verdad.

Iuan Gutierrez, Notario publico.

Locus signi.

E St à bien y fielmente trassumptado es
este traslado de su original, con el qual
yo el infrascripto Notario lo corregi y co
lacionè, y con las emiendas que llena con
cuerda bien y fielmente con el en sesenta y
una hojas, escritas en todo y en parte. Y en
fee dello lo firme, en Madrid a dezinue
ue de Enero, de mil y quinientos y ochē
ta y siete.

Alonso de la Serna, Notario.

YO Gabriel Lopez de Cesar, Notario publico por autoridad Apostolica y ordinaria, y de la Real Capilla de su Catolica Magestad, y en el archivo de la Corte Romana descripto, doy fee, que Iuan Gutierre, de cuya mano esta subscripto y signado el presente transumpto es notario publico, por autoridad Apostolica, y Real, y del audiencia Arçobispal desta villa de Madrid, fiel y legal en su oficio, y a sus instrumentos y autos publicos, semejantes a este, continuamente se ha dado y da, entera fee, en juyzio y suera del: de lo qual di la presente en la dicha villa de Madrid a ventiseis de Octubre, de mil y quinientos y ochenta y siete. Y por ende fiz e aqui mi signo, rogado y requerido.

En testimonio de verdad.

Gabriel Lopez de Cesar, Notario.

Locus signi.

DE

DE Mandato Illustrissimi, & Reuerendissimi Domini Cardinalis Carafa, fidem facio, & attestor Ego Laurentius Frizolius, Synodum Prouincialem à Reuerendissimo Archiepiscopo Civitatis Regum, cù suis Comprovincialibus Episcopis, anno Domini millesimo quingentesimo octuagesimotertio, celebratam à sacra Congregatione Cardinalium Concilio Tridentino interpretando, auctoritate sanctissimi Domini nostri præpositorum, emèdatam, atque aptatam fuisse: eiusq; Synodi originale apud ipsam Congregationem remansisse, cum quo præsens Synodus hoc libro chartarum vnus, & sexaginta, quarum prima incipit En la villa de Madrid, vltima verò incipit Su nombre, & desinit Gabriel Lopez de Cesar, Notarius. Locus signi Descripta, & collatè in omnibus, & per omnia concordat. In quorum fidem hæc propria manu scripsi, & subscripsi. Sigillum.

M 4 lumq;

lūq; quo in litteris Cōgregationis prædictæ obſignādis vtor, appoſui. Romæ die vltima Octob. M. D. LXXXVIII.

Ego Laurentius FriXolius ſacra Congregationis antedictæ Secretarius de mandato manu propria.

H V-

INDEX
HVIVS CONCILII
Limenſis Index.

DE his quæ in hoc Concilio Provinciali à ſacra Congregatione Cardinalium, auctoritate ſummi Pontificis detracta, aut emendata ſunt. fo. 4.

De ijs qua Concilio addita ſunt ab eadē ſacra Congregatione. fo. 7.

De ijs qua reclamante appellatorū partes à ſacra Congregatione Cardinalium, ex auctoritate ſummi Pontificis, in hoc Concilio rata, habita, confirmataq; ſunt. fo. 8.

Domino Archiepiſcopo civitatis Regum. fo. 12.

Auto del Vicario de Madrid, à pedimie to del Clero de las Charcas. fo. 14.

ACTIO PRIMA.

Actio prima, Concilij Provincialis Limenſis. fo. 15.

M 5 ACTIO

INDEX.

ILICNONOQZVIVH ACTIO SECVNDA.

- D**E Superioribus Synodis. Cap. 1. fo. 22. a.
- De tenenda hac, & superiori Synodo. Cap. 2. fo. 22. b.
- De cathedismi editione, & versione. Cap. 3. fo. 23.
- Quid singuli docendi sint. Cap. 4. fo. 24.
- A parochis erudiendos rudiores. Cap. 5. fo. 25. b.
- Vt Indi Indicè doceantur. Cap. 6. fo. 26.
- Ne clerici ad expugnandos Indos profiscantur. Cap. 7. fo. 26. b.
- Coniugia inter fratres inita, dirimantur. Cap. 8. fo. 27.
- De Patris Indorum. Cap. 9. fo. 27. a.
- Quid agendum cum ex duobus infidelibus coniugatis alter conuerſetur. Cap. 10. fo. 27. b.
- De nominibus Indorū. Cap. 11. fo. 28. b.
- Ne regulares baptismi, aut matrimonij
- Sacra-

INDEX.

- Sacramenta administrent. Cap. 12. fo. 29.
- In confirmatione nihil ab Indis accipiendum. Cap. 13. fo. 29. b.
- De examine Confessorū. Cap. 14. fo. 29. b.
- Extra ordinarios confessarios, Indis aliquando tribuendos. Cap. 15. fo. 30.
- Confessionem integrè cognoscendam. Cap. 16. fo. 30. b.
- Casus reſeruati parochis Indorum conceduntur. Cap. 17. fo. 31.
- Sacerdotes, antequam vestes ſacras induant, confiteantur. Cap. 18. fo. 31. b.
- De viatico Indis præbendo. Cap. 19. fo. 32.
- De cōmunionem in Paschate. Cap. 20. fo. 33.
- De Eucharistia aſſeruanda, ubi commodè poterit. Cap. 21. fo. 34.
- Communione damnatis ad mortem, non negandam. Cap. 22. fo. 34. b.
- Proceſſiones quomodo faciendæ. Cap. 23. fo. 34. b.
- Ne missa in domibus priuatis fiant. Cap. 24. fo. 35.

INDEX.

- De ornatu Eucharistia, & vestibus sacerdotum.* Cap. 25. fo. 35. b.
- Eucharistia cum publicè exponitur, ministros Ecclesie debere assistere.* Cap. 26. fo. 36.
- De ordine in cultu divino.* Cap. 27. fo. 36.
- De extrema Unctione Indis danda.* Cap. 28. fo. 36. b.
- Ut extremè laborantibus, parochi assistant.* Cap. 29. fo. 37.
- Decreta Tridentini Concilij de Ordinibus, esse seruanda, & domicilia iurata abroganda.* Cap. 30. fo. 37. b.
- Ad titulum Indorum posse promoueri, etiã patrimonij expertem.* Cap. 31. fo. 38. b.
- De Symonia cauenda in ordinationibus.* Cap. 32. fo. 39.
- Idoneos solummodo esse ordinandos.* Cap. 33. fo. 40. b.
- De Matrimonijs contrahendis.* Cap. 34. fo. 41.
- Dimortij causam à solo Episcopo diffiniendam.* Cap. 35. fo. 41. b.

De

INDEX.

- De seruatorum matrimonijs non prohibendis.* Cap. 36. fo. 41. b.
- De ceremonijs nuptiarum.* Cap. 37. fo. 42.
- Nihil ab Indis accipiendum in administratione sacramentorum.* Cap. 38. fo. 42.
- Bona defunctorum Indorum à parochis non usurpanda.* Cap. 39. fo. 43.
- Parochis Indorum semper providendum.* Cap. 40. fo. 43. b.
- Parochiam Indorum ante successoris aduentum à nemine deserendam.* Cap. 41. fo. 44.
- Ministros diaboli à consortio caterorum Indorum separandos esse.* Cap. 42. fo. 44. b.
- De scholis puerorum Indorum.* Cap. 43. fo. 45.
- De Collegio Seminario instituendo.* Cap. 44. fo. 45. b.

ACTIO

INDEX.

ACTIO TERTIA.

- Q**uod valis oportet esse Episcopos. Cap. 1. fo. 47. b.
- Quibus ministris uti debeant Episcopi. Cap. 2. fo. 49.
- De protectione & cura Indorum. Cap. 3. fo. 49. b.
- Ne personae Ecclesiasticae vacent negotiationi. Cap. 4. fo. 50. b.
- Parochorum Indorum negotiantium pœna. Cap. 5. fo. 51.
- Dispensationes gratis esse faciendas. Cap. 6. fo. 52. a.
- De Appello & Fiscali & Iudicacausarum Ecclesiasticarum. Cap. 7. fo. 52. b.
- Officia Notarij & Fiscalis gratis conferenda. Cap. 8. fo. 52. b.
- Sine dimissorijs litteris clericum non esse recipiendum. Cap. 9. fo. 53. a.
- Desertoribus instituti regularis non esse committendas parochias Indorum. Cap. 10. fo. 53. b.

OTTO A.

Quoto

INDEX.

- Quoto numero Indorum praeficiendus sit parochus. Cap. 11. fo. 54.
- Ut assignetur parochus is, qui in mineralibus, aut lanificinis agunt. Caput. 12. fo. 55. b.
- De portione debita parochijs, & hospitalibus Indorum. Cap. 13. fo. 56.
- Defectus doctrinae, ecclesijs Indorum debere cedere. Cap. 14. fo. 56. b.
- De reformatione clericorum communiter. Cap. 15. fo. 57.
- De habitu clericorum. Cap. 16. fo. 58.
- De Ludo. Cap. 17. fo. 59.
- Ne clerici feminas comitentur, aut laicis inseruiant. Cap. 18. fo. 59. b.
- De cohabitatione mulierum, & concubinato. Cap. 19. fo. 60.
- Ne in scenicis, clerici, aut monachi agantur. Cap. 20. fo. 61.
- Ne clerici decimarum conductores sint. Cap. 21. fo. 61. b.
- De studio clericorum. Caput. 22. fol. 61. b.

Ne

INDEX.

- Ne venationibus, & aucupijs clerici studeant.* Cap. 23. fo. 62.
- Ne tabacum præsbyteri fumant ante Missam.* Cap. 24. fo. 62.b.
- Vt diebus festis ad ecclesias clerici conueniant.* Cap. 25. fo. 62.b.
- De officio diuino ab omnibus capitularibus persoluendo.* Cap. 26. fo. 63.
- De precibus Matutinis, & Saluæ Regina.* Cap. 27. fo. 63.b.
- Ne præbendam obtinentes à sua ecclesia absint.* Cap. 28. fo. 64.
- De scolastico, & cantore Cathedralium.* Cap. 29. fo. 64.b.
- De capellanijs.* Cap. 30. fo. 63.
- De œconomis Ecclesiarum.* Cap. 31. fo. 65.
- De habitu eremitarum.* Cap. 32. fo. 65.b.
- De sanctimonialium bonis.* Caput. 33. fol. 65.b.
- De visitatione sanctimonialium.* Caput. 34. fo. 66.
- De collocutorijs sanctimonialium.* Cap. 35. fo. 66.b.

De

INDEX.

- De dote non augenda ob defectum natalium.* Cap. 36. fo. 67.
- Libros prophanos & lasciuos vitandos.* Cap. 37. fo. 67.b.
- Vt fœmina Ecclesias frequentent, & ibi modeste segerant.* Cap. 38. fo. 68.
- Ut medici confessionem aegrotis illico iniungant.* Cap. 39. fo. 68.b.
- Dies festos seruandos.* Cap. 40. fo. 68.b.
- Ab esu carniū abstinendum, diebus ab ecclesia præscriptis.* Cap. 41. fo. 69.
- Prætoribus Indorum, non esse tanquam Episcopis obuiam procedendum.* Cap. 42. fo. 69.b.
- De peruigilijs ecclesiarum.* Cap. 43. fo. 69.b.
- De confraternitatibus.* Cap. 44. fo. 70.
- Indictio futura Sessiois.* fo. 70.b.
- Anticipatio Sessiois.* fo. 71.

N ACTIO

INDEX.

ACTIO QUARTA.

- Q**uibus sit committenda visitatio. Cap. 1. fo. 71. b.
- De procuratore visitatorum. Caput. 2. fo. 72.
- De modo procedendi in visitatione. Cap. 3. fo. 72. b.
- De modestia, & sobrietate Visitatoribus obseruanda. Cap. 4. fo. 73.
- De visitatione fabrica, & ornamenti orū. Cap. 5. fo. 74.
- Quomodo, & quanto Indorum testimonium sit recipiendum. Cap. 6. fo. 74.
- Indorum crimina ad forum ecclesiasticum spectantia, corporali potius, quam spiritali pœna, esse punienda. Cap. 7. fo. 75.
- De moderatione seruanda in punitione Indorum. Cap. 8. fo. 76. b.
- De obseruantia dierum festorum. Cap. 9. fo. 77.

De

INDEX.

- De reliquijs Sanctorum. Caput. 10. fo. 78. b.
- De Missali, & processionibus. Cap. 11. fo. 78. b.
- De decimis. Cap. 12. fo. 79.
- Vt matriculata ecclesia deserant. Cap. 13. fo. 79. b.
- De edictis publicis. Cap. 14. fo. 79. b.
- De taxis Episcopalibus. Cap. 15. fo. 80.
- Ne prater Episcopi collationem parochiam quaquam suscipiat. Cap. 16. fo. 80. b.
- De examinatore ab Episcopo deputandis. Cap. 17. fo. 80. b.
- Indos non esse deserendos propter celebri- tates urbium. Cap. 18. fo. 81.
- Vt beneficiati Rectores parochiarum iu- uent. Cap. 19. fo. 81. b.
- De quarta funerali, & portione Canoni- ca. Cap. 20. fo. 81. b.
- Ne in appellationibus originalia acta tradantur. Cap. 21. fo. 82.
- De procuratore cleri. Cap. 22. fo. 82. b.

N 2

Testes

INDEX.

*Testes Synodales esse deputandos. Cap. 23.
fo. 82. b.*

*De publicandis, & seruandis in quavis dice-
cesi decretis huius Synodi. Caput. 24.
fo. 83.*

*Ad quem pertineat in sede vacante, pu-
blicatio huius Synodi. Cap. 25. fo. 84.*

ACTIO QUINTA.

D*eclaratio quorundam capitum supe-
rioris Synodi. Cap. 1. fo. 85. b.*

*De summario superioris Concilij. Cap. 2.
fo. 86. b.*

De confessionario. Cap. 3. fo. 86. b.

*Ut Indi politicè viuere instituantur. Cap.
4. fo. 87.*

De cultus diuini cura. Cap. 5. fo. 87. b.

Caput. 6. fo. 88.

FINIS.

MADRITI,

Apud Petrum Madrigal:

Anno M. D. XC.

LIBRARY
of the
University of Salamanca
1875

